

Το ιστορικό γεφύρι της Τσιπτιανής Γρεβενιτίου

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙΟΥ

ΕΤΟΣ 3ο - ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 12

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΓΕΡΑΝΙΟΥ 41 Τ.Κ. 104 31 - ΑΘΗΝΑ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1996

ΕΥΡΕΙΑ ΣΥΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι όλοι, μόνιμα διαμένοντες και απόδημοι συγχωριανοί, έχουν ένα κοινό όραμα. Να δουν το χωριό, τον τόπο που γεννήθηκαν, να προκόβει και να αναπτύσσεται και πιστεύουμε όλοι θέλουν να βοηθήσουν γι' αυτό.

Μ' αυτό το σκεπτικό η Αδελφότητα πήρε την πρωτοβουλία και μαζί με τους άλλους δύο φορείς του χωριού μας, την Κοινότητα (κυρίως αυτή) και το Μορφωτικό Αναπτυξιακό Σύλλογο (Μ.Α.Σ.) έκαναν στις 16 Αυγούστου 1996 (2η μέρα του Πανηγυριού) την πρώτη κοινή σύσκεψη.

Σκοπός μας είναι να γίνουν και άλλες πολλές για να ενώσουμε τις δυνάμεις μας με κοινό στόχο τη λύση των προβλημάτων και την ανάπτυξη του χωριού.

Να εμπεδώσουμε την αναγκαιότητα της συνεργασίας όλων μας για να γίνει το όνειρο πραγματικότητα, χωρίς εμπάθειες και συγκρούσεις ή προσωπικά οφέλη που βλάπτουν ανεπανόρθωτα το χωριό.

Έτσι για πρώτη φορά, Κοινότητα, Μ.Α.Σ. και Αδελφότητα με απαρτία των τριών Δ. Συμβουλίων κάθισαν στο ίδιο τραπέζι και σε πνεύμα κατανόησης συζήτησαν για τα προβλήματα που παρουσιάζονται και πώς αυτά θα βρουν τη λύση τους. Δεν λέμε σε καμία περίπτωση ότι είναι εύκολη η λύση τους, αλλά ενωμένοι θα το παλέψουμε για το καλύτερο.

Παίρνοντας πρώτος το λόγο ο πρόεδρος του Μ.Α.Σ. κ. Δημ. Ράιος, επεσήμανε την ανάγκη συνεργασίας της Κοινότητας με τους άλλους δύο φορείς και κύρια με τον Μ.Α.Σ. που εδρεύει στο χωριό. Αναρωτήθηκε και ζήτησε απάντηση πώς θα ήθελε η Κοινότητα τον Μ.Α.Σ. για να είναι πιο αποτελεσματικός, πιο αποδοτικός. Ταυτόχρονα χαρακτήρισε ανύπαρκτη την παρέμβαση του χωριού για συνεκμετάλλευση της λίμνης των πηγών Αώου.

Ακολούθησε η παρέμβαση του προέδρου της Αδελφότητας κ. Χρήστου Τσαλίκη που χαρακτήρισε τη σύσκεψη ιστορική, διότι σίγουρα θα αποτελέσει την αρχή για τη θεμελίωση της συνεργασίας και της εμπιστοσύνης της Κοινότητας με τους άλλους φορείς.

Η Αδελφότητα, τόνισε, έχει αποδείξει ότι και θέλει και μπορεί να βοηθήσει σ' αυτή την προσπάθεια, φτάνει η συσπείρωση, η συμμετοχή και η συμπάρασταση των μελών. Δεν μπορούμε, είπε, να βλέπουμε τα γειτονικά χωριά να αναπτύσσονται κι εμείς να ολιγωρούμε και να μένουμε πίσω.

Ακολούθησε η τοποθέτηση του Προέδρου του χωριού

κ. Τάκη Θεοδωρίκα που αναφέρθηκε στα έργα που έχουν γίνει και αυτά που έχουν προγραμματιστεί για το προσεχές μέλλον. Ανέλυσε τους λόγους που δεν προχώρησαν ορισμένα που είχε δεσμευθεί και το απέδωσε σε αστάθμητους παράγοντες.

Τα έργα για τα οποία αναλώθηκε το μεγαλύτερο μέρος της συζήτησης είναι: 1) Το ΠΕΤΡΙΔΕΙΟ, 2) Το ΚΑΛΝΤΕΡΙΜΙ, 3) οι ΒΡΥΣΕΣ, 4) η ΜΟΝΗ ΒΟΥΤΣΑΣ και 5) το ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ.

1) Για το Πετρίδειο Μορφωτικό Κέντρο υπάρχουν 2.000.000 δρχ. χρηματοδότηση από το Νομάρχη το 1996. Χρειάζονται άλλα 3.000.000 δρχ. (ελπίζεται να εξασφαλιστούν) για την επισκευή και επέκταση.

Διαμορφώθηκε η άποψη και συμφωνήσαμε ΟΛΟΙ ότι

Η χρηματοδότηση είναι εξασφαλισμένη για το 1996 με 5.000.000 δρχ., (2.000.000 δρχ. από υπόλοιπο προηγούμενης χρήσης και 3.000.000 από το τριετές πρόγραμμα).

3) Οι βρύσες της Μπάλτας και της Κρίζιας θα αναμορφωθούν, υπάρχει χρηματοδότηση 3.000.000 δρχ. το 1996 και 2.000.000 το 1997 δηλαδή εξασφαλισμένα 5.000.000 δρχ. γι' αυτό το σκοπό. (ίσως τώρα να έχουν γίνει οι αναθέσεις). Και βέβαια οι μικροεπισκευές στη βρύση του Ντόκου θα γίνουν (εκεί έχει χαθεί το νερό).

4) Ο πρόεδρος του χωριού μας Τάκης Θεοδωρίκας ως πρόεδρος συμβουλίου περιοχής διαχειρίζεται 50.000.000 δρχ. για τη Μονή Βουτσάς (έρανος, Μητρόπολη, τριετές). Θα γίνουν τα πατώματα-ταβάνια των καμμένων κελιών. Τη μελέτη την κάνει το γραφείο του Στάθη Παπαβρανούση.

5) Τουριστικό περίπτερο. Οι προθέσεις του προέδρου της Κοινότητας (δεν ξέρουμε αν είναι και απόφαση του κοινοτικού συμβουλίου) είναι η ανακαίνιση και επέκταση του καφεστιατορίου και ξενοδοχείου να γίνουν πακέτο με παύση της λειτουργίας του.

Εδώ να το πούμε ότι ΔΙΑΦΩΝΗΣΑΜΕ και η Αδελφότητα και ο Μ.Α.Σ. Δε συμφωνούμε να γίνει με τέτοιο τρόπο η ανακαίνιση γιατί το χωριό μας θα αποκοπεί εντελώς από την τουριστική ανάπτυξη. Φυσικά θέλουμε την ανακαίνιση και την επέκταση, επιμένουμε όμως να γίνει τμηματικά και με χρονοδιάγραμμα.

Η ανακαίνιση του καφεστιατορίου να συνοδεύεται με τη λειτουργία του ξενοδοχείου και αντί-

Η ευρεία σύσκεψη των φορέων του χωριού μας. (Φωτό: Γιώργος Κέφαλος)

πρέπει να γίνει επέκταση γύρω στα 40 τ.μ. για να στεγαστεί η Βιβλιοθήκη ΣΚΑΡΠΑ, η οποία προς το παρόν θα μείνει στο Κοινοτικό Γραφείο.

Μια σημαντική προσφορά έγινε προς τον Μ.Α.Σ από το γαμπρό του μακαρίτη Στάθη Παυλίδη, που έκανε και πρόεδρος στο χωριό. Μιλάμε για τον Θωμά Πεπόνη, που διαθέτει 1.500.000 δρχ. για τον καλλωπισμό του Πετρίδειου Μορφωτικού Κέντρου.

Η Αδελφότητα τον συγχαίρει για τη σημαντική του προσφορά και εύχεται η πράξη του αυτή να βρει και άλλους μιμητές, για την πολιτιστική ανάταση του χωριού μας.

Να σημειώσουμε ότι για το χωριό μας σε τριετές πρόγραμμα (ΥΠΑΕ) για έργα ανάπτυξης κ.λπ. υπάρχει κονδύλιο 20.000.000 δρχ.

2) Θα γίνει το καλντερίμι από τη Βρύση της Μπάλτας μέχρι την καρυδιά Π. Τζώρτζη. Προσωρινά θα έχουμε ένα κενό μέχρι το σπίτι του Θωμά Στραπέλη. Θα συνεχίσει η κατασκευή του καλντεριμιού από το σπίτι του Θωμά μέχρι το καμπαναριό.

στροφα.

Η άποψη αυτή δεν διεκδικεί κανένα χαρακτηριστικό μονομέρις ή αποκλειστικότητας, είναι και άποψη των συγχωριανών μας με τους οποίους ασταμάτητα συζητάμε.

Μας είπε ο πρόεδρος ότι θα γκρεμιστούν τα ουρητήρια. Θα γίνει επέκταση για 2-4 δωμάτια και αν χρειαστεί θα αγοραστεί το οικόπεδο του Χρ. Κοτρώνη. Μέχρι εκείνη τη στιγμή δεν είχε ξεκινήσει η μελέτη για τις παραπάνω εργασίες.

Έχουν εξασφαλιστεί 10.000.000 δρχ. Έχει εγκριθεί δάνειο 5.000.000 δρχ. απ' το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με προοπτική και άλλα 5.000.000 δρχ. απ' το ίδιο ταμείο.

Κοινή είναι τέλος η διαπίστωση ότι η οργάνωση του πανηγυριού δεν είναι εκείνη που επιθυμούμε. Αποφασίσαμε ομόφωνα η διοργάνωσή του να είναι αποτέλεσμα κοινής σύσκεψης της Κοινότητας κυρίως, του Μ.Α.Σ. και της Αδελφότητας, ώστε οι πανηγυριώτες να έχουν και καλύτερη εξυπηρέτηση και τα παραδοσιακά μουσικά ακούσματα να είναι ποιοτικά καλύτερα.

Τα Γρεβεντάτικα

ΤΟ ΞΕΦΛΟΥΔΙΣΜΑ ΤΟΥ ΚΑΛΑΜΠΟΚΙΟΥ ΣΤΗ ΒΟΥΤΣΑ

Του Αιμιλίου Διαμάντη

Αναπολώντας τα περασμένα, ξεφυλλίζω μια από τις εξήντα σελίδες του βιβλίου Μνήμης μου.

Πέρασαν τόσα χρόνια από τότε. Δυσκολεύομαι να θυμηθώ. Νοσταλγώ όμως. Είχα την τύχη-ατυχία, να γεννηθώ πριν τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Τρέχει από τα πατζάκια μου η κακή αλλά και η καλή εμπειρία. Σελίδα; Η ζωή στη Βουτσα. Παράγραφος; Ξεφλούδισμα καλαμποκιού. Οκτώβρης-Νοέμβρης μήνας. "Αϊντε Μαργή, ξεκίνα, έφυγαν οι άντρες, θα νυχτώσουμε". "Ερχομαι Ρίνα, θα νάρθει κι ο Βασίλης απόψε, μη σκιάζεστε έχουμε παρέα".

Ο Ρίζος, με τους από τις πάνω γειτονιές, περίμεναν στο Σταυρό. Καραούλι εδώ, καλό αγνάντιο. Καλοκάγαθες οι κοτρόνες, ξεκουράζουν τους αποσταμένους.

Φτάσαμε και οι από τον κάτω δρόμο.

Μπούνε Ντουνικάρε, άντε νιάμ. (Καλό νύχτωμα, άντε πάμε). Μαζί ροβολήσαμε προς του Γελέκη. Πέρασαμε το στεφάνι (απότομος γυμνότοπος) την ξύλινη πούντια (γέφυρα) και με το μούργκωμα φτάσαμε στο μοναστήρι.

Η Πατούνα κι ο Γκισούλης, προειδοποίησαν τον Πάππο Σάββα, (ο τελευταίος καλόγερος του Μοναστηριού, που κατάγονταν από την Ζίτσα και τον Κερκυραίο, τελευταίο Ηγούμενο, Παντελεήμονα), ότι οι εθελοντές Γρεβεντάτες έφτασαν.

Ο Λευτέρης ο τσοπάνος τα χούγιαξε. Οντέρα, πού πάτε ορέ ρημάδια; κι έτρεξε προς το μέρος μας, με την αγκλίτσα.

Καλωσοριστήκαμε. Τον ρωτήσαμε τι κάνει η Μαρία του στο Φλαμπουράρι και τα παιδιά του. Έχω ένα μήνα να τους δω, μας είπε. Έρμη φτώχεια... Φτάσαμε στη σκαμνιά (μουριά).

Ο Μπάρμπα Σάββας, ένας κοντόχοντρος γεράκος χωμένος μέσα στο τριμμένο ράσο του και με κάτασπρα μισοκατσαρά και σχεδόν αχτένιστα γένια, μας περίμενε στον Οβόρο.

"Καλώς ήρθατε" μας είπε, με την σχεδόν χαμένη φωνή του. Ήταν η μάνα του Μοναστηριού.

Όλες τις δουλειές έκανε αυτός ο γέρο μοναστής. Ζύμωνε το ψωμί. Έπηξε το γάλα για το τυρί. Μαγείρευε και ετοίμαζε τους τσοπάνηδες και κοσμικιάρηδες, (αλογάδες, υπηρέτες) και όλους τους άλλους. Όλοι σ' αυτόν κατέφευγαν και τα χρόνια τον βάραιναν. Όταν δυσκόλευαν τα πράγματα γι' αυτόν, μια μόνο φράση άκουγες από το στόμα του: "Ε ωρέ για το θεό..." και ανασηκώνοντας τους ώμους του έφευγε χωρίς να δίνει συνέχεια.

Μπήκαμε στο προαύλιο της Εκκλησίας. Σταυροκοπηθήκαμε, οι γυναίκες άναψαν ένα κερί αφού έδω-

σαν μια πεντάρα. Φτάσαμε στις αποθήκες πίσω από το ιερό στο ανατολικό μέρος. Βουνό η σοδειά. Τίγκα με καλαμπόκι όλοι οι χώροι. Πιάσαμε τις θέσεις μας όπως ταιριάζαμε στις παρέες. Αυτός ήταν ο σκοπός του ερχομού μας εδώ. Εθελοντικά θα ξεφλούδιζαμε το καλαμπόκι του μοναστηριού μας.

Ώρα 9-10 το βράδυ, βγάλαμε από τις τσέπες τα σουβλιά μας και αρχίσαμε. Το γκουγκούτσιο, (χωρίς φύλλα καρπός - ρόκα) σε μια μεριά, το φύλλο για τα βόδια αλλού.

Οι Σιακάδες (αστεία) είχαν αρχίσει νωρίτερα, τώρα είχαν πάρει θέση και οι σουβλιές. Αν έχεις κότσια κοιμήσου. Έτοιμος ο γείτονας. Φωτιά το τραγούδι, πολυφωνία.

Ποιος παλιός δεν θυμάται τη φωνή της Μαργής του Βλάχου, της Ρίνας του Ράπτη, της Χαρίκλειας του Δεληγιάννη, της Νίτσας του Κοτρώνη, της Σεβαστής του Ράιου κ.ά.

«Τράβα(ν) αέρα το πρωί, τράβα το μεσημέρι, να μου δροσένεις τα παιδιά, τον τσόλκα τον καημένο».

ή το

«Γλυκοχαράζουν τα (ι)βουνά κι οι εύμορφες κοιμούνται... Αϊντε και από μεριά σας άντρες».

Πρώτος ο Ρίζος.

«Δέλτα δεν σου φανερώνω

της αγάπης μου τον πόνο».

«Εψηλό μου κυπαρίσσι,

ποιος θα σε πρωτοφιλήσει».

Έτοιμο το σουβλί για κείνον που νόμιζε ότι δεν έχει καλή φωνή για το

«Τρία πόδια η πυροστιά, τέσσερα βουζιά η αγελάδα».

ή το

«Ντίλι-Ντίλι μαζί με το φυτίλι που φώτιζε και εκένταγε η κόρη το μαντήλι».

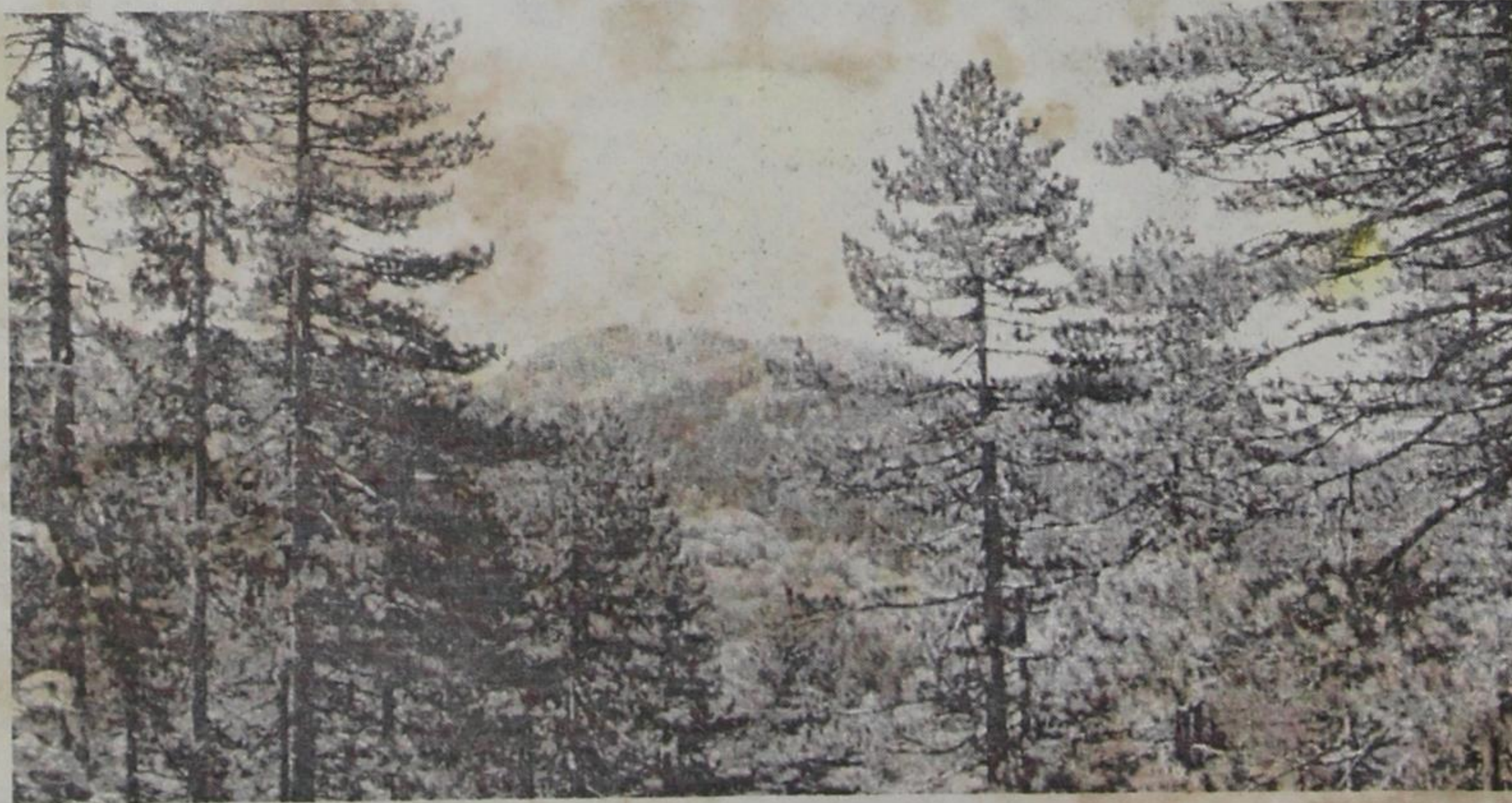
Πότε τελείωσε η νύχτα! Νέα μέρα ρόδισε. Έτο, μη η πρωινή φουσολάδα. Φάγαμε και πήραμε την ανηφόρα.

Με τις πρώτες ακτίνες του ήλιου ξαναβγήκαμε στο καραούλι, στο Σταυρό. Οι γυναίκες γύρισαν στους 4 ορίζοντες και σταυροκοπήθηκαν. Έτσι συνήθιζαν τότε. Επαιρναν δύναμη για την καινούργια μέρα. Η πράξη τους αυτή τις ευχαριστούσε ιδιαίτερα.

Οι παρέες αποχαιρετίστηκαν και χώρισαν. Στην Εκκλησία θα ξανανάμωσαν.

Το βράδυ άλλες παρέες από το Φλαμπουράρι ή τη Δόλιανη θα αποτελείωναν το ξεφλούδισμα. Δεν πληρωνόμασταν για τη δουλειά αυτή και όμως το κέρδος μας ήταν μεγαλύτερο.

Γρεβενίτι 25-9-1996

Άποψη από το πλάτωμα "Ντιχαλέ" στα Πέντε Αλώνια. Το φόντο είναι το ίδιο με τη φωτογραφία που δημοσιεύεται στο φύλλο 10 του Απριλίου 1996 της εφημερίδας "Το Γρεβενίτι". Η κορυφή στο μέσο, είναι η Κοπρενίτσα. (Φωτ. Στάθη Παπαβρανούση)

Από την ιστορία του χωριού μας

Του Στάθη Παπαβρανούση

Όνομα: Φαίνεται πως αρχικά, εκεί που είναι σήμερα το χωριό μας είχε δημιουργηθεί ένας οικισμός από κάποιον ή κάποιους έποικους, βλάχους από την περιοχή Γρεβενών που ονομάστηκε στον Γρεβενίτη ή στους Γρεβενίτες (βλάχικα λα Γκρεμπενίτς). Το πότε δεν είναι γνωστό.

Η παλιότερη γνωστή αναφορά, όταν πια είχε εξελιχθεί σε αξιόλογη Κώμη είναι η επιγραφή της Βοτσάς, στα δεξιά του μεσαίου νάρθηκα. Στην επιγραφή αυτή αναφέρεται ότι "Ανηγέρθη εκ βάθρου ο θεός ούτος και πάνσεπτος ναός της Κοιμήσεως της Θεοτόκου δι' αναλώματος του Ευσεβεστάτου και αειδήμου Βασιλέως Κωνσταντίνου του Πωγωνάτου.

Ανεκαινίσθη και ιστορήθη παρά τινος ελαχίστου των ιστοριογράφων εκ της άνωθεν κειμένης κώμης ΓΡΕΒΑΙΝΙΤΗ Αθανασίου ιερομονάχου κ.λπ.... εν έτει ΑΧΠ (1680).

Το 1680 λένε ότι το Γρεβενίτι ήταν συγκροτημένη κώμη, και από εκεί κατάγονταν ο ιερομόναχος Αθανάσιος που ήταν αγιογράφος αξιόλογος όπως καταδεικνύεται από τις αξιόλογες αγιογραφίες της μονής αρκετά καλλιεργημένος αλλά και δραστήριος μια και καταπίσπηκε με την ανακαίνιση και αγιογράφηση του ναού της Βοτσάς.

Στον Άγιο Δημήτριο, πάνω απ' το πρέκι της θύρας επικοινωνίας του κυρίως ναού με το Γυναικωνίτη υπήρχε προπολεμικά επιγραφή που σήμερα μετά το κάψιμο δεν υπάρχει γιατί το τμήμα εκείνο του τοίχου πάνω από το ξύλινο πρέκι που κάρκε έχει καταρρεύσει, είχε όμως αντιγραφεί (ξεσηκωθεί αυτούσιο) σε διαφανές χαρτί από τον αείμνηστο Λέαντρο Βρανούση. Σ' αυτήν αναφέρονταν ότι ιστορήθη ο ναός (άρα προϋπήρχε σαν κτίσμα) σε χρονολογία με μιά δεκαετία διαφορά από τη Βοτσα (Δε θυμάμαι καλά αν ήταν πριν ή μετά το 1680) και ίσως από τον ίδιο αγιογράφο.

Για το Παλιόχωρι δεν έχουμε καμιά μαρτυρία. Φαίνεται η εγκατάλειψή του είναι πολύ παλιά. Σε ένα παλιό δερματόδετο τετράδιο που είχε βρει ο Λέαντρος μετά το κάψιμο στο προαύλιο του Αγίου Ιππρίου, (πρέπει να βρίσκονταν εκεί κατάλοιπα) που πιθανώς χρησιμοποιούσε στην Προσκομιδή στη μνημόσυνη δωρητών του ναού, αναφέρονταν σε ξεχωριστή σελίδα για κάθε χωριό προέλευσης των δωρητών, το όνομα και η χρονολογία της δωρεάς. Σε μια σελίδα ξεχωριστή αναφέρονταν κάποιο όνομα από "χωρίον Μπότσα" με χρονολογία 1742 όπως θυμάμαι. Άρα αυτή τη χρονολογία εξακολουθούσε η Μπότσια να είναι οικισμός με λίγους έστω κατοίκους ίσως ασχολούμενους με την κτηνοτροφία και πιο καθυστερημένους πολιτιστικά γιατί ήσαν κοινός παλιότερα ο χαρακτηρισμός για κάποιον που ήταν απληροφόρητος και όχι ενήμερος με τα πράγματα του χωριού. Χι ντίπου ντι μ' Μπότσια (είσαι ντίπου (εντελώς) από την Μπότσια) σαν να λέμε από πίσω από τον ήλιο...

ΤΟΠΩΝΥΜΙΚΑ IV

Του Δημ. Ράιου

Επίκουρου Καθηγητή Κλασικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Συνεχίζοντας την καταγραφή, ερμηνεία και ετυμολογία των τοπωνυμίων του χωριού μας, θυμίζουμε επιγραμματικά τις περιπτώσεις που παρουσιάσαμε σε προηγούμενα τεύχη:

Γρεβενίτι (βλάχ. **Greibenitsa**, από το σλαβ. **grebenu** "πλαγιά, βράχος")· **Παντούρι** (βλάχ. **Padure** "δάσος", από το λατιν. **palus** και **palude** "τόπος με πυκνή βλάστηση")· **Κόντρου** (**Codru**, το **Μεσοχώρι**· από το λατιν. **quadrus** "τετράγωνος")· **Γκιγκόρου** (**Gigoru**, από το σλαβ. **bigor** ή **bigar** "πουρί")· **Ζνιέουρα** (βλάχ. **Zn'eurí**, με σλαβ. ρίζα)· **Μοάρα** (**Μύλος**· από το λατ. **molla**: "μύλος")· **Φαντανεάλι** (βλάχ. **Findineale**, πληθ. του **fin-tineaua** "μικρή πηγή"· από το βλάχ. **fontina** "βρύση, πηγή <λατιν. **fontana** < **fons**)". **Μπάλτα**· από το παλ. βλάχ. **balta**: "έλος")· **Καϊμάνη** (ή Καϊμάνι· βλάχ. **Kaimani**)· από το τουρκ. **kaynama** < ρήμα **kaynamak** "βράζω, αναβλύζω")· **Τσιέγκι** (βλάχ. **Tsenge**· από το βλάχ. **cegiu** < τουρκ. **tchenk**, -gi "τσιγγέλι")· **Τορός του αλόγου** ή **τ' Αγίου-Δημήτρη** (βλάχ. **Torlu a calui** ή **Torlu di l'ayiu dimitri**· από τα βλάχ. **toru** "τορός" και **calu** "άλογο" <λατιν. **caballus** "αχθοφόρος (ίππος)")· **Σιμτ-Ιλιά** (ελλην. **Προφήτ' Ηλίας**) από τα βλάχ. **simt'** = **si mtu** <λατιν. **sanctus** "άγιος" + **Ilie** <ελλην. **Ηλίας**)· **Στι-Μαρία** (ελλην. **Παναγία**· από το λατιν. **Santa Maria**)· **Στι-Βίνιρι** (από το λατιν. **sancta Veneris** [**dies**] και **sancta Venere**: "Αγία Παρασκευή")· **Σταυρός** (βλάχ. **Krutse**· από το λατιν. **crux**, αιτιατ. **crucem** "σταυρός")· **Άγκρουλου αλ Βράνου** (από το βλάχ. **agru** <λατιν. **ager**, αιτ. **agrum** "αγρός"· και βαφτιστικό **Vranu**: **Βράνος** <?βουλγαρ. **vran** "μαύρος")· **Βάλεα αράουα** (από το βλάχ. **vale** <λατιν. **vallis**, αιτ. **vallem** "κοιλάδα, λάκκος" και το επίθ. **araua**, θηλ. του **arau** "κακός" <λατιν. **reus** "υπόδικος")· **Βάλεα αλ Χαμίτη** (από το βλάχ. **vale** και το τουρκ. κυριών **Χαμίτ**)· **Βάλεα μπάλια** (από το βλάχ. **vale** και το επίθ. **balia**, θηλυκ. του **balii** "στικτός, παρδαλός")· **Βάλεα μάρε** (από το βλάχ. **vale** και το επίθ. **mare** "μεγάλος" <λατιν. **mas**, **maris**)· **Βάλεα ντι λα γίτε** (από το βλάχ. **vale** και **γίτε** "κλήμα" <λατιν. **vitis**, αιτ. **vitem**)· **Βουρτόπι** (βλάχ. **Vurtope**· από το σλαβ. **vurtupu** "κήπος, σπηλιά, κοίλωμα")· **Κινικί** (ελλ. **Καναβίστρες**· από το βλάχ. **cinipa** <λατιν. **canepa** και **cannabis** <αρχ. ελλην. **κάνναβις**)· **Καρπινέτου** (από το βλάχ. **carpinu** "γράβος" <λατιν. **carpinus**, και τη βλάχ. κατάλ. **-etu** <λατ. **-etum**)· **Μόρτου** (από το βλάχ. **mortu** <λατιν. **mortuus** "νεκρός, πεθαμένος")· **Σακούλιου** (από το βλάχ. **sakuliu** <ελλ. **σακκούλιον**).

Υπενθυμίζουμε πάντα πως κάθε είδους βοήθεια (προσθήκες τοπωνυμίων, προτεινόμενες ερμηνείες, σχετικές τοπικές ή οικογενειακές παραδόσεις, διορθώσεις κ.λπ.) είναι ευπρόσδεκτη (στη διεύθυνση **Ιερ. Γερβασιού 53, 45 221 - Γιάννενα· τηλ. 0651 - 38218**).

Λα Πούντεα αλ Νάσιου (**La Puntea al Nasliu**). Ελλην. απόδοση "στην Πούντεα αλ Νάσιου".

Τοποθεσία στην είσοδο του δάσους, στη ΒΑ έξοδο του χωριού και πάνω στο δρόμο προς τα λιβάδια της περιοχής **Βουρτόπι**,

όπου υπήρχε παλιότερα ένα γεφύρι.

Περιφραστικό τοπων. από το εμπρόθ. έναρθρο θηλ. βλάχ. ουσ. **πούντε** (**punte** <λατιν. **rons**, αιτ. **rontem** "γεφύρι"· πρβλ. ρουμαν. **punte**, ιταλ. **ronte**, ισπαν. **puente**, γαλλ. **pont** κ.λπ.) και την έναρθρη γεν. του κυριών **Νάσιου** (<ελλην. **Νάσιος** < **Αθανάσιος**).

Λα Πούντεα ντι Ν Τζίπιανε (**La Puntea de N Tzipx'ane**). Ελλην. απόδοση "στο Γεφύρι της Τσίπιανης".

Τοποθεσία όπου βρίσκεται το μεγάλο τοξωτό γεφύρι πάνω από το ποτάμι της **Τσίπιανης**.

Το τοπων. προέρχεται από το εμπρόθ. έναρθρο βλάχ. ουσ. **πούντε** "γεφύρι" (βλ. προηγ. τοπων.) και το εμπρόθ. βλάχ. τοπων. **Τσίπιανε** (ελλην. **Τσίπιανη**). Σύμφωνα με μία εκδοχή, το τελευταίο θα μπορούσε να συνδέεται με το τουρκ. **δάνει** της Ελληνικής **Τζηπεανέ** (και **Τζουπχανέ**) "πυριτιδαποθήκη", που προέρχεται από το τουρκ. **cephane** "οπλοστάσιο", "πυριτιδαποθήκη", "πολεμοφόδια"· όσο για το ανέβασμα του τόνου στην προπαραλήγουσα, εξηγείται, σύμφωνα με την ίδια εκδοχή ως επίδραση των σλαβ. καταγωγής τοπων. σε -ανη (π.χ. **Δόλιανη**, **Καστάνιανη** κ.λπ.). Το γεγονός όμως στο **Γρεβενίτι** όπου ανήκει η περιοχή της **Τσίπιανης** δεν σώζεται, από όσο γνωρίζουμε, κάποια παράδοση που να εναρμονίζεται με την παραπάνω ετυμολογία, αφήνει αρκετές σκιές αμφιβολίας για την ορθότητά της.

Έτσι δεν αποκλείεται το τοπων. **Τσίπιανη** να κατάγεται από τον πληθ. **cipeani** του "βαλκανικού" επιθ. **cip(u)**· σύμφωνα με το λεξικό του Τ. Παραχαγιόπουλου, ο πληθ. **cipeani** αποτελούσε παρωνύμιο των βλάχων του βουλγαρ. χωριού **Grámuste** και φαίνεται να προήλθε από το αβέβαιης ετυμολογίας ουσ. **cipa** "κόκκινο ή άσπρο μαντίλι με κεντημένη μπορντούρα ή ακόμα με χάντρες, με το οποίο οι γέροι **Gramosteni** περιέβαλλαν τα καπέλα τους". Όμως, κι αυτή τη φορά δεν είναι γνωστή κάποια τοπική παράδοση που να συνδέει την **Τσίπιανη** με τους βλάχους του **Grámuste**.

Λα Βαρκό(λου) (**La Varkolu**). Ελλην. απόδοση "στο Βαρκό".

Τοποθεσία της **Τσίπιανης** με παλιά αμπέλια και "βαρύ" έδαφος στα δυτικά του δρόμου που ενώνει τα Γιάννενα με τα χωριά του Ανατ. Ζαγορίου.

Το τοπων. παράγεται από το εμπρόθ. (έναρθρο) βλάχ. ουσ. **βαρκό** (**varco** "έλος" που φαίνεται να προέρχεται από το ελλην. **βαρκό** κι αυτό από το επίθετο **βαρύς** + κατάλ. -ικός). Μια άλλη ετυμολογική προσπάθεια που θέλει το ίδιο τοπων. να παράγεται από το ουσ. **μπάρα** (<σλάβ. **bara**) φαίνεται λιγότερο πιθανή, καθώς προϋποθέτει τον αμάρτυρο ενδιάμεσο τύπο ***βάρα**.

Λα Κινίκου (**La Kiniku**). Ελλην. απόδοση "στο Κινίκου".

Τοποθεσία στις νότιες παρυφές του χωριού, όπου βρίσκεται ένα χαμηλό πεύκο με "κολοβωμένη" κορυφή.

Από το εμπρόθ. βλάχ. υποκοριστικό ουσ. **κινίκου** (**kiniku** "μικρό, χαμηλό πεύκο" <βλάχ. **kinu** [<λατ. **pinus** "πέυκο"· πρβλ. ρουμ. **pin**, γαλλ. **pin**, ιταλ., ισπ. **piño**, πορτ. **pinho**

κ.λπ.] + υποκοριστ. κατάλ. **-iku**).

Λα Τράγκα ή ν Τράγκα (**La Traga** ή **n N Draga**). Ελλην. απόδοση "στην Τράγκα".

Πλατιά, ρηχή, γυμνή από δέντρα (ιδιαίτερα στα παλιότερα χρόνια), πετρώδης "αυλακιά" που διασχίζει κάθετα την κατάφυτη από οξιές και γράβους πλαγιά της **Τούφας**, η οποία στεφανώνει στα ανατολικά του χωριού την περιφερειακή συνοικία **Λιάσιου**.

Η αποψίλωση του πυκνού δάσους σε αυτό το σημείο, που καμιά φυσική αιτία δεν φαίνεται να μπορεί να εξηγήσει ικανοποιητικά, οφείλεται ίσως σε παλιά συνήθεια των κατοίκων της περιοχής να κατεβάζουν σέρνοντας από την κορυφή του "αφορισμένου" και απαγορευμένου στην υλοτόμηση δάσους κορμούς δέντρων και ξύλα που έκοβαν στην πίσω πλαγιά του ίδιου βουνού, όπου δεν ίσχυε παρόμοια απαγόρευση.

Πό όσο γνωρίζουμε, η λέξη **τράγκα** δεν χρησιμοποιείται πλέον στην περιοχή ως προσηγορικό· τα γνωστά λεξικά ή δεν την αναφέρουν καθόλου ή τη σχετίζουν με το βουλγ. ουσ. **traga** και το αλβαν. **trage** "ίχνος".

Ωστόσο η λέξη **τράγκα** θα μπορούσε να συνδεθεί και ετυμολογικά και σημασιολογικά με το βλάχ. ρήμα **τράγκου** (**tragu** <λατ. **trago**, **traho**), που χρησιμοποιείται ακόμα στο χωριό και σημαίνει "σύρω", "τραβώ"), όπως συνδέεται για παράδειγμα στα Γαλλικά το ομόρριζο ρήμα **gracer** και το ουσιαστ. **trace** "ίχνος", "αποτύπωμα", αφού τα ίχνη δεν είναι παρά η διαδοχή των αποτυπωμάτων που αφήνει ένα αντικείμενο που κινείται ή σέρνεται. Έτσι παρά τη γειτνίαση του τοπων. με το σλαβ. μάλλον τοπων. **Λιάσιου**, πιστεύουμε πως η λέξη **τράγκα** είναι λατιν. καταγωγής (μέσω του βλάχ. **traga**, που ανευρίσκεται απaráλλακτο και στα ρουμ.): από το λατ. ουσ. **traha** ή **trahea** (και **traga** στα μεσαιων. Λατινικά) "έλκθρον εις αλόησιν σίτου" ή το λατ. επίσης **tragum** "είδος σχοινοίου". Σημειώνουμε ακόμη ότι η λέξη **τράγκα** χρησιμοποιείται ως σήμερα από τους βλάχους του Συράκου και σημαίνει το "σχοινί που δένουν στο κολάρο των ζώων για να τα σέρνουν ευκολότερα").

Λα Φάγκου (**La Fagu**). Ελλην. απόδοση "στο Φάγκου".

Τοποθεσία στο δάσος της **Τούφας** (γύρω από τη θέση **λα Πούντεα αλ Νάσιου** που είδαμε πιο μπροστά) με πολλές και πανύψηλες οξιές.

Από το εμπρόθ. βλάχ. ουσ. **φάγκου** (**fagu** <λατιν. **fagus** "οξυά"· πρβλ. το αρχαίο ελλην. **φηγός**, το ρουμ. **fag**, το ιταλ. **faggio**, το ισπαν. **haya**, το πορτογ. **faia**, το αρχ. γαλλ. **fou** κ.λπ.).

Λα Γάβρα αλ Γκιόνη (**La Gánvra al Gioni**). Ελλην. απόδοση "στη Γκάβρα αλ Γκιόνη".

Τοποθεσία στα βόρεια του χωριού, πίσω από το **Βουρτόπι** και κοντά στη θέση **Σαλτέτο**, όπου υπάρχει μια σπηλιά.

Το τοπων. σχηματίστηκε από το εμπρόθ. βλάχ. ουσ. **γκάβρα** (**gánvra** "τρύπα, φωλιά" <λατ. ***cavula** < **cavum** "κοίλωμα, φωλιά"), που δεν χρησιμοποιείται πια στο χωριό ως προσηγορικό, και τη γεν. της αλβανικής προέλευσης βαφτιστικού και επών. **Γκιόνης**.

(Συνεχίζεται)

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙΟΥ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ - 11 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ '96

Κ. ΓΚΟΛΝΤΟΝΙ: Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ ΔΥΟ ΑΦΕΝΤΑΔΩΝ

Με αδιάπτωτο ενδιαφέρον Γρεβεντάτες και παραθεριστές παρακολούθησαν, στην πλατεία του χωριού (Μεσοχώρι) την παράσταση του Δημοτικού Περιφερειακού Θεάτρου Ιωαννίνων, με το έργο του Κάρλο Γκολντόνι (1707-1793) "Υπηρέτης δύο αφεντάδων".

Όπως σημείωνε μεταξύ άλλων γι' αυτό το έργο του ο Γκολντόνι (πρώτη γραφή 1745, τελική 1753): "Κι αν τελικά δεν αναγνωρίσουμε στην κωμωδία μου την αξία της κριτικής, της ηθικής και της διδασκαλίας, ας αρκεστούμε στην ευχαρίστηση που δίνει η λογική ανέλιξη της πλοκής και το χαριτωμένο παιχνίδι".

Αυτό το "χαριτωμένο παιχνίδι" χάρισε στους θεατές, σίγουρα, μια αξέχαστη βραδιά.

Ο σκηνοθέτης Βαγγέλης Θεοδωρόπουλος, η σκηνογράφος-ενδυματολόγος Clara Bracewell και η επιμελήτρια κίνησης Νατάσα Ζούκα, όσο και οι ηθοποιοί (12μελής θίασος) δίκαια απέσπασαν παρατεταμένο χειροκρότημα στο τέλος της παράστασης.

Το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ Ιωαννίνων, δεκατρία χρόνια από την ίδρυσή του, έχοντας στο ενεργητικό του περίπου 1.600 παραστάσεις, με 47 θεατρικές παραγωγές, 18 περιοδείες και άλλες παράλληλες πολιτιστικές εκδηλώσεις, εδώ και μερικά χρόνια, με πρωτοβουλία πάντα του ΜΑΣ Γρεβενιτίου, ψυχαγωγεί και διδάσκει Γρεβεντάτες και φίλους που βρίσκονται αυτή την εποχή στο χωριό μας.

Εύχομαι ο πάντα ενεργητικός ΜΑΣ Γρεβενιτίου να θεσμοθετήσει τον Αύγουστο πολιτιστική εβδομάδα, με αναπόσπαστο πλέον μέρος της το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ Ιωαννίνων.

Αυτό βέβαια που τα λέει όλα είναι η παιδική φωνούλα που ακούστηκε μες στην ησυχία: "Τι ωραία που παίζουν"!!

Παραθερίζων αλλά και... απεσταλμένος
για το "Γρεβενίτι"
ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΙΟΥΛΑΣ

Ο "Υπηρέτης δύο αφεντάδων" στο τέλος έγινε "Αφέντης δύο αφεντάδων"
(φωτογραφία: Γιάννης Κέφαλος)

ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ένα θέμα που, δυστυχώς, λίγο το έχουμε αναδείξει στην εφημερίδα μας, είναι το Δημοτικό Τραγούδι, το πιο τέλειο και άψογο δημιούργημα της ανώνυμης λαϊκής ψυχής. Επειδή παρακολουθώ στο πανηγύρι να γίνεται πολύς αυτοσχεδιασμός εκεί που δεν πρέπει, κάνω την αρχή και ακολουθήστε!

Αρχοντόπουλο

Αργό συρτό στα δύο (βήματα)

Το αρχοντόπουλο του τραγουδιού ήταν ανηψιός του άρχοντα Νικολάκη. Αγάπησε παράφορα την Τουρκάλα Φατιμέ και θέλοντας ν' αποφύγει την κοινωνική κατακραυγή, κατέληξε στα Μπιτόλια της Γιουγκοσλαβίας.

Απ' εδώ και κάτω όχι διάβασμα, ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΑ!

[Ωρ] Εγώ ήμουν τ' αρχοντόπουλο
[ωρ] με του πολλούς παράδες
[ωρέ] Φατιμέ τι μου 'κανες
[ωρέ] με τους πολλούς
στα Μπιτόλια* μ' έστειλες.

[Ωρέν] Εγώ ήμουν που κουβέντιαζα
[ωρέ] με μπέηδες με πασάδες
[ωρέ] Φατιμέ τι μου 'κανες
[ωρέ] με μπέηδες με πασάδες
στα Μπιτόλια μ' έστειλες.

[Ωρέ] και τώρα πώς κατάντησα
[ωρέ] να φτιάχνω εγώ μασιάδες**
[ωρέ] Φατιμέ τι μου 'κανες
[ωρέ] να φτιάχνω εγώ μασιάδες
στα Μπιτόλια μ' έστειλες.

Φατιμέ μου σε παρακαλώ
[ωρέ] για λύσε μου τα μάγια
[ωρέ] Φατιμέ τι μου 'κανες
[ωρέ] για λύσε μου τα μάγια
στα Μπιτόλια μ' έστειλες.

*Μπιτόλια: το Μοναστήρι της (πρώην) Γιουγκοσλαβίας.

**μασιά: [<τουρκ. masa] μεταλλική λαβίδα για τα αναμμένα κάρβουνα, πυράγρα.

Αν θέλετε ν' ακούσετε αυτό και άλλα "Ζαγορίσια και Γιαννιώτικα", σε πολύ καλή εκτέλεση, να αγοράσετε το CD: "Ζαγορίσια και Γιαννιώτικα" του Χρήστου Τζιτζιμικά, ίαμβος.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΙΟΥΛΑΣ

"Ο χορεύοντας με τους νέους"
αργά, το πρωί

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Ενόψει της εκτύπωσης του νέου ημερολογίου του 1997, ο Μορφωτικός και Αναπτυξιακός Σύλλογος (Μ.Α.Σ.) Γρεβενιτίου γνωστοποιεί ότι θα δεχθεί (ως τα μέσα Νοεμβρίου) διαφημιστικό υλικό από επαγγελματίες συμπατριώτες μας, αλλά και από κάθε άλλον ενδιαφερόμενο. Διευκρινίζεται ότι εκτός από το συνηθισμένο ημερολόγιο τοίχου, ο Μ.Α.Σ. σκοπεύει να τυπώσει κι ένα δεύτερο ημερολόγιο σε σχήμα μικρού βιβλίου (agenda), πράγμα που σημαίνει ότι έχει τη δυνατότητα να δεχτεί σημαντικό αριθμό διαφημίσεων, οι οποίες μπορούν να συνοδεύονται και από φωτογραφικό υλικό.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με τον πρόεδρο (Δ. Ράιο, τηλ. 0651-38218) ή τα μέλη του Δ.Σ. του Μ.Α.Σ. (ιδιαίτερα με την Αντιπρόεδρο κ. Φ. Μότσι-Παναγιωτοπούλου [τηλ. 0656-31212], την Ταμία κ. Μ. Παπαευσταθίου [τηλ. 0651-25989 ή 29126 ή 72341] και τη Γραμμ. κ. Α. Πέτσιου [τηλ. 0651-24820 ή 20062]).

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ

Το φωτογραφικό μας
Αλμπούμ
..... και οι αναμνήσεις
δικές σας

1940. Στην Αγία Παρασκευή (της Ζωοδόχου Πηγής, μετά το Πάσχα). Από αριστερά: Γιάννης Ράπτης, δασοφύλακας, Δημ. Γ. Ρογκότης, Βασίλειος Βρανούσης, Βούστρος γεωπόνος, Δήμος Πίκος, με τα γυαλιά Κιούρης δημ. υπαρχ. από τα Γιάννενα, ο γιατρός Δημ. Ρογκότης, πίσω του ο Χρίστος Κατσανούσης, τότε αστυνόμενος Βασιλάκης, μπροστά του ο Στάθης Ρογκότης, κοντά ο Χρίστος Ρογκότης, η Κούλα Φοιτίκη, η μητέρα μου Βασιλική, η αδελφή μου Μαρία, η Νίτσα του γιατρού Ρογκότη, ο πατέρας μου Χρίστος Παπαβρανούσης, η Ευθαλία και ο Χρίστος Βρακότας, ο Φίλιππος Κατσαλιάς με σφαγή ΕΟΝ και ο αγροφύλακας Σκέντος. Φωτ. Στάθης Χ. Παπαβρανούσης (αναπαραγωγή από φωτ. 6Χ6)

Χορός ηλικιωμένων: – Εμείς ήμαστε κάποτε αντρειωμένα παλικάρια!

1940: Στο δρόμο από Γιάννινα προς Γρεβενί. Από δεξιά προς τ' αριστερά: Λέαντρος Βρανούσης, φοιτητής τότε. Νίτσα Δ. Ρογκότη, πεζός ο Γιώργης Χαρόβας (αγωγιάτης). Χρήστος Παπαβρανούσης, Βασιλική Παπαβρανούση (οι γονείς μου), ο γιατρός Δημ. Ρογκότης, ο τελευταίος, δυσδιάκριτος, δε θυμάμαι ποιος ήταν. Όρθιος αριστερά, από τους αγωγιάτες, μάλλον ο Θεοχάρης Οικονόμου. (Φωτ. Στάθης Χ. Παπαβρανούσης, αναπαραγωγή από φωτό 6Χ6)

Χορός εφήβων: – Εμείς είμαστε τώρα. Αν θες, έλα να δοκιμάσεις.

1940. Στην Αγία Παρασκευή (της Ζωοδόχου Πηγής, μετά το Πάσχα). Σε πρώτο πλάνο το Παυλιδέικο και το Δερμανέικο. Αριστερά: Νίκη, Στάθης, Αθηνά και Αγγελικούλα Παυλίδη. Έλλη, Δερμάνη, Κώστας Αντωνίου, Τάκης Γ. Δερμάνης, Βασιλική Γ. Δερμάνη, Νίτσα Δ. Δερμάνη, Ελευθερία Αντωνίου, Αθανασία, Χρίστος Βλέτσος, Τάκης Κ. Δερμάνης, Ρόδω Ήτου(;) Φωτ. Στάθης Χ. Παπαβρανούσης (αναπαραγωγή από φωτ. 6Χ6)

Χορός μικρών: – Άμες δέ γ' ἐσόμεθα πολλῶ κάρρονες. (Εμείς όμως θα γίνουμε πολύ καλύτεροί σας)

ΕΠΙΔΟΤΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

Στο τεύχος 1 του περιοδικού ΓΕΩΡΓΙΑ-ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ διαβάσαμε για την επιδοτούμενη καλλιέργεια καστανιάς και καρυδιάς που μας ενδιαφέρει σαν χωριό, μια και η καρυδιά στα χωριά μας φυτρώνει από μόνη της. Δεν γνωρίζουμε αν οι χωριανοί είναι ενημερωμένοι και ίσως "χτυπάμε ανοιχτή πόρτα", πάντως μας κίνησε το ενδιαφέρον και το παρουσιάζουμε. Τα στοιχεία που μας ενδιαφέρουν είναι:

ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

Με την αριθ. Ε (95) 2590/23.10.95 απόφαση της Επιτροπής Ε.Ε. εγκρίθηκε το πρόγραμμα δράσεως στον τομέα των οπωροκηπευτικών στα πλαίσια του Κανονισμού (ΕΟΚ) 3816/92. Η διάρκεια του προγράμματος αυτού είναι 3 έτη από την ημερομηνία έγκρισής του. Στο πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, μέτρα για την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών συκιάς, καρυδιάς, καστανιάς και φιστικιάς ως εξής:

ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ-ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΡΥΔΙΑΣ, ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ, ΦΥΣΤΙΚΙΑΣ

Το μέτρο αφορά την εγκατάσταση νέων σύγχρονων δενδρώνων σε συνολική έκταση 11.780 στρ. για παραγωγή ξηρών καρπών (με κελυφος).

Η εγκατάσταση των νέων φυτειών θα γίνει:

- Με αναδιάρθρωση παλαιών φυτειών:
- καρυδιάς σε έκταση 2.000 στρ.
- φιστικιάς σε έκταση 1.500 στρ.
- Σε αντικατάσταση ετήσιων καλλιεργειών με επέκταση της
- καρυδιάς σε έκταση 5.000 στρ.
- καστανιάς σε έκταση 1.280 στρ.
- φιστικιάς σε έκταση 2.000 στρ.

Στόχος

- Ο εκσυγχρονισμός των καλλιεργειών με τη δημιουργία κανονικών δενδρώνων ελάχιστης έκτασης 2,5 στρεμμάτων.
- Η μείωση του κόστους παραγωγής με την εκμηχάνιση της καλλιέργειας και της συλλογής των καρπών.
- Η βελτίωση της ποιότητας των παραγομένων προϊόντων με τη χρησιμοποίηση κατάλληλων ποικιλιών προσαρμοσμένων στις εδαφοκλιματολογικές συνθήκες των διαφόρων περιοχών.
- Η δυνατότητα σύστασης ομάδων παραγωγών για την τυποποίηση και διάθεση των προϊόντων.
- Η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων στην εγχώρια και διεθνή αγορά.

Περιοχές εφαρμογής

Για την αναδιάρθρωση-επέκταση της καλλιέργειας της καρυδιάς το μέτρο θα εφαρμοσθεί στις περιφέρειες Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας και Εύβοιας, Θεσσαλίας, Μακεδονίας, Θράκης και Ηπείρου με προτεραιότητα στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές.

Οικονομικές ενισχύσεις

Το ύψος των προβλεπόμενων οικονομικών ενισχύσεων ανέρχεται κατ' ανώτατο όριο μέχρι:

- 159.800 δρχ./στρ., όταν περιλαμβάνει εκρίζωση παλαιάς φυτείας καρυδιάς ή φιστικιάς.
 - 115.600 δρχ./στρ., όταν γίνεται σε αντικατάσταση ετήσιων καλλιεργειών.
- Η ενίσχυση αυτή δεν μπορεί να ξεπεράσει το 85% του πραγματικού κόστους.

Στους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, η ενί-

σχυση στην αναδιάρθρωση προσαυξάνεται για την αντιστάθμιση απώλειας εισοδήματος κατά:

- 149.600 δρχ./στρ. εκρίζωθεις φυτείας καρυδιάς και φιστικιάς.
- 74.800 δρχ./στρ. εγκαταλειφθείσας ετήσιας καλλιέργειας.

ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟΥ ΔΕΝΔΡΩΝΑ

1. Δικαιούχοι των ενισχύσεων είναι φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα, Ομάδες παραγωγών και Συνεταιρισμοί. Επειδή οι εκτάσεις κατά είδος καλλιέργειας είναι προκαθορισμένες, οι αιτήσεις των αγροτών κατ' αποκλειστικό ή κατά κύριο επάγγελμα έχουν προτεραιότητα.

2. Η έκταση του ενιαίου δενδρώνα που θα προκύψει με την πραγματοποίηση της αναδιάρθρωσης πρέπει να είναι τουλάχιστον 2,5 στρέμματα.

3. Οι ποικιλίες που θα φυτευθούν θα είναι εκείνες που περιλαμβάνονται στον Εθνικό Κατάλογο Ποικιλιών και προβλέπονται στη σχετική απόφαση περί προωθούμενων ειδών και ποικιλιών για τον αντίστοιχο Νομό ή Ζώνη καλλιέργειας.

4. Το φυτικό υλικό που θα χρησιμοποιηθεί θα είναι:

- Εγχώριας προέλευσης που παράγεται από επίσημα φυτώρια που λειτουργούν με άδεια χορηγούμενη από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, ή
- Εισαγόμενο, για τις ξενικές ποικιλίες, που διατίθεται όμως από επιχειρήσεις οι οποίες έχουν σχετική άδεια εμπορίας Πολλαπλασιαστικού Υλικού.

5. Οι προς εκρίζωση φυτείες που εντάσσονται στην αναδιάρθρωση πρέπει να είναι ηλικίας μεγαλύτερης των 10 ετών και για τον υπολογισμό της αντιστοιχούσας έκτασης παλαιάς φυτείας να λαμβάνεται υπόψη ως ελάχιστος αριθμός δέντρων ανά στρέμμα για κάθε καλλιέργεια ο εξής:

- α. συκιά: 15 δέντρα/στρ.
- β. ελιά: 10 δέντρα/στρ.
- γ. καρυδιά: 12 δέντρα/στρ.
- δ. φιστικιά: 23 δέντρα/στρ.

6. Οι εκτάσεις που θα εγκριθούν για αναδιάρθρωση στα πλαίσια του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3816/92 δεν μπορούν να επωφεληθούν άλλων χρηματοδοτήσεων με Κοινοτικές ενισχύσεις.

7. Οι ενισχύσεις στην αναδιάρθρωση χορηγούνται μόνον εφόσον:

- Ο αιτών τη στιγμή της αίτησης διαθέτει την εν λόγω έκταση, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία,

- Σε περίπτωση που δεν πληρεί αυτόν τον όρο, απαιτείται επιπλέον η γραπτή συμφωνία του ιδιοκτήτη με Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/86 δεόντως θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής.

Για περισσότερες πληροφορίες, οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να απευθύνονται στις κατά τόπους Διευθύνσεις, Τμήματα ή Γραφεία Γεωργικής Ανάπτυξης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

ΤΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΠΟΥ ΠΑΙΖΑΜΕ...

ΟΙ "ΤΖΙΟΥΤΖΙΕΣ"

Του Γ. Κέφαλου

Είχαμε πει στο προηγούμενο φύλλο ότι σ' αυτό θα μιλάγαμε για την πρωτελιά.

Ο γράφων θυμήθηκε ότι αυτή την εποχή παίζαμε με τα καρύδια. Ας γράψουμε λοιπόν για το παιχνίδι.

Οι κανόνες του παιχνιδιού μοιάζουν μ' αυτούς της μπίλιας, σχεδόν είναι ίδιοι, με την διαφορά ότι τα καρύδια... τρώγονται και ο νικητής βγαίνει διπλά κερδισμένος.

1. Το πρώτο παιχνίδι παίζεται με τα καρύδια σε σειρά, όσα και οι παίκτες. Το πρώτο από αριστερά όπως τα βλέπουμε είναι η "μάνα" και το δεύτερο η "παραμάνα". Οι παίκτες συμφωνούν από πριν αν όποιος "κόψει" πέρα από την "παραμάνα" τα παίρνει όλα ή παίρνει αυτό που πέτυχε.

Αφού τα "στήσουν" ρίχνουν σε μια γραμμή 3-3,5 μέτρα μακριά το καρύδι που παίζουν και όποιος είναι κοντύτερα παίζει πρώτος.

Η γραμμή κόβεται στις άκρες με δύο μικρές κάθετες σχηματίζοντας ένα Η. Όποιος είναι έξω από τις κάθετες του Η παίζει αργότερα απ' αυτούς που είναι μέσα, έστω κι αν είναι μακρύτερα.

Αφού καθοριστεί η σειρά προτεραιότητας ρίχνουν οι παίκτες και όποιος βγάλει εκτός γραμμής "μάνα" ή "παραμάνα" όπως είπαμε πριν, τα παίρνει όλα από κει και πέρα. Αν "κόψει" παρακάτω, παίρνει ό,τι μένει από το κόψιμο και δεξιά.

2. Οι "τζιουτζιές" (ζευγάρια) παίζονταν ή σε γραμμή, ή σε κύκλο.

α. Τα καρύδια μπαίνουν ένα πάνω στο άλλο σε ζευγάρια και στη συνέχεια συνεχίζουν με τους κανόνες της "αράδας".

β. Τα καρύδια μπαίνουν σε ζευγάρια ακανόνιστα σε έναν κύκλο και σχετικά πυκνά, ώστε να υπάρχει δυνατότητα με ένα χτύπημα να πέσουν δύο ζευγάρια.

Η προτεραιότητα στο χτύπημα κανονίζεται από την απόσταση στο Η.

Άντε, πιτσιρικάδες, παρατήστε τα "μέγκατορ", κέρατορ, και πως τα λένε, περισσότερο κέφι έχουν οι "τζιουτζιές", στο τέλος "θα φάτε καλά" οι κερδισμένοι.

ΠΡΙΝ 44 ΧΡΟΝΙΑ

ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΑΛΤ!
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΟΥΤΣΗΣ
& ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΟΥΜΠΟΥΛΗΣ
ΦΙΛΟΙ ΑΝ ΜΑΣ ΑΓΑΠΑΤΕ
ΒΕΡΕΣΕ ΜΗ ΜΑΣ ΖΗΤΑΤΕ
ΕΙΜΑΣΤΕ ΦΟΥΚΑΡΑΔΕΣ
ΚΑΙ ΜΑΣ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΠΑΡΑΔΕΣ

Η ταμπέλα ήταν γραμμένη σε λαμαρίνα βαμμένη με άσπρη λαδομπογιά και τα γράμματα κόκκινα.

Ήταν λίγο πιο κάτω απ' το σπίτι μου.

Το συνεταιριόκι τους δεν κράτησε και πολύ.

Πρόβλημα συνεννόησης δεν είχαν, οι εποχές ήταν δύσκολες.

ΣΧΟΛΙΟ: Η φιλοσοφία της ταμπέλας κινούνταν στα πλαίσια του Ευχολόγιου... ΒΕΡΕΣΕ ΜΗ ΜΑΣ ΖΗΤΑΤΕ και όχι... ΒΕΡΕΣΕ ΔΕΝ ΕΧΕΙ.

Οι ευχές δεν έπιασαν και το μπακάλικο έκλεισε.

Για την ιστορία, το μπακάλικο δούλεψε με νέα διεύθυνση τους αδελφούς Χρίστο και Τάκη Κοτρώνη.

Το κράτησαν για λίγο και αυτοί και μετά πήγαν σε δικό τους ιδιόκτητο.

Γιώργος Δερμάνης

«Πλίνθοι και κέραμοι, ατάκτως ερριμμένα»

Αν και ο Ουμπέρτο Έκο λέει: «Τον Αύγουστο δεν υπάρχουν ειδήσεις», για τους Γρεβεντάτες: Τον Αύγουστο υπάρχουν πολλές ειδήσεις...

- ✓ Κοινή σύσκεψη (16.8.96) Κοινοτικού Συμβουλίου - Μ.Α.Σ. - Αδελφότητας, ανέδειξε αρκετά προβλήματα του χωριού. Αρκεί να βρεθούν και λύσεις.
- ✓ Στην ετήσια Γενική Συνέλευση του Μ.Α.Σ. (18.8.96) ακούστηκαν ωραία λόγια. Βέβαια μερικές φορές και λίγο υποκριτικά. Ας είναι.
- ✓ Πάντως η νεολαία, που δε συμμετέχει, απεχθάνεται την υποκρισία.
- ✓ Οι Κοινοτικοί Σύμβουλοι της πλειοψηφίας, στη Γενική Συνέλευση του Μ.Α.Σ., πού ήταν; Ο πρόεδρος απουσίαζε δικαιολογημένα. Είχε πάει στην κηδεία συγχωριανής μας. Ένας - κοινοτικός σύμβουλος - ήταν λίγο στην αρχή και στις εισηγήσεις-ομιλίες κανένας!
- ✓ Και πώς θα μάθει το Κοινοτικό Συμβούλιο τι ειπώθηκε;
- ✓ Πρόεδρε της Κοινότητας, συντόνισέ τους.
- ✓ Δύο σπουδαίες προτεραιότητες έχει βάλει ο άξιος πρόεδρος του Μ.Α.Σ., Δημήτρης Ράιος και το Δ.Σ.:
- α) Σε μια τριετία να έχει ολοκληρωθεί βιβλίο για το Γρεβενίτι!
- β) Ίδρυση Λαογραφικού Μουσείου!
- ✓ Έψαξα, αλλά οι πινακίδες γράφουν όλες: ΛΙΜΝΗ ΠΗΓΩΝ ΑΛΟΥ. Έτσι το σχετικό "ΜΑΘΑΙΝΩ" στο προηγούμενο φύλλο, μάλλον εκφράζει την επιθυμία των Μετσοβιτών και όχι την πραγματικότητα.
- ✓ Επίσης, Χ.Τ., άθελά σου - είμαι σίγουρος - στο προηγούμενο φύλλο μου στενοχώρησες το Μανόλη.
- ✓ Μανόλη-Σωτήρη, από τη Συντακτική Επιτροπή της εφημερίδας «συγγνώμη». Δεν υπήρχε πρόθεση.
- ✓ Άσε που ο Μανόλης χόρεψε στο πανηγύρι και ένα νησιώτικο, όλο αρχοντιά και περηφάνεια!
- ✓ Η βιβλιοθήκη που πρόκειται να οργανωθεί στο χωριό, πρέπει να λειτουργήσει και ως δανειστική για τους χωριανούς. Να εμπλουτιστεί με βιβλία τέτοια που να τα πλησιάζουν οι χωριανοί.
- ✓ Στο Δ.Σ. Μ.Α.Σ. και Αδελφότητας πρέπει να υπάρχει θέση, όπου θα εκλέγεται κάποιος κάτω των είκοσι πέντε ετών. Αυτός θα είναι και ο σύνδεσμος με τη νεολαία.
- ✓ Πανηγύρι: Ούτε το καλύτερο ούτε το χειρότερο. Πένθος, οικονομικό, διάφορα άλλα προβλήματα είχαν σαν αποτέλεσμα να δω λίγους, μάλλον ελάχιστους, στο τσακίρ-κέφι.
- ✓ Του χρόνου θα γίνουν διορθωτικές κινήσεις από τους εμπλεκόμενους, Κοινότητα, Μ.Α.Σ., Αδελφότητα και αν δεν έχουμε απρόοπτα θα γίνει ένα από τα καλύτερα πανηγύρια.
- ✓ Βάλτε το στον προγραμματισμό από φέτος.
- ✓ Τριών επιπέδων το χορευτικό φέτος!
- ✓ Οι μικροί-μικροί απίθανοι!
- ✓ Κάτι λεπτομέρειες άκουσα για τις στολές, αλλά με είχε συνεπάρει τόσο η ψυχή που είχαν τα μικρά, που ούτε πρόσεξα τι φοράνε.
- ✓ Δάσκαλε του χορού, μπράβο. Του χρόνου ακόμα πιο δυνατά.
- ✓ Πρόεδρε της Κοινότητας, μην ξεχάσεις μου υποσχέθηκες να αλλάξεις «την οστρέχα» του Σχολείου. Ξύλο αντί για πλαστικό.
- ✓ Για να καταλάβουν οι μερικοί. Όταν έρχονται ενυπόγραφες επιστολές στην εφημερίδα, κατά κανόνα δημοσιεύονται. Οι χωριανοί θα μάθουν την αλήθεια μέσα από το διάλογο.
- ✓ Μη διστάζετε να γράψετε την άποψή σας. Ο διάλογος παράγει αλήθεια και λύνει προβλήματα.
- ✓ Περιμένουμε και μηνύματα απ' τους Γρεβεντάτες του εξωτερικού. Εμένα με συγκινούν περισσότερο.
- ✓ Στην εκκλησία, όσον αφορά τα έργα, πολύς αυτοσχεδιασμός πέφτει. Είμαι σίγουρος ότι η Εκκλησιαστική Επιτροπή ό,τι κάνει, το κάνει από ενδιαφέρον. Αλλά, για το θεό βρε παιδιά, υπάρχουν και ειδικοί, συμβουλευτείτε τους.
- ✓ Καλό θα 'ναι να πάρει η Κοινότητα δείγμα από τις δημόσιες βρύσες, να το πάει στο Χημείο και να τοποθετηθούν πινακίδες. Πόσιμο, μη πόσιμο.
- ✓ Η νεολαία μας; ΑΧΤΥΠΗΤΗ. Τη δεύτερη μέρα του πανηγυριού χόρευαν μέχρι στις οκτώ το πρωί!!
- ✓ Είδα και παιδιά που είχαν έρθει από Αμερική, Γερμανία και χόρευαν περίφημα!
- ✓ Μια ιδέα ερωτισμού, που εμπνέει ο χορός και υπήρχε ανάμεσά τους, έκανε την εικόνα ανεπανάληπτη.
- ✓ Όλοι τους ήταν υπέροχοι!
- ✓ Οι γονείς τους, να τους χαίρονται.
- ✓ Όσοι νέοι λείψατε μην το ξανακάνετε.
- ✓ Εγώ τους ζήτησα και τους καμάρωσα.
- ✓ Το πάρτι της νεολαίας πριν το πανηγύρι έχει πλέον καθιερωθεί. Θεσμός. Κέφι, χορός μέχρι πρωίας και χωρίς πλέον τους γονείς να βηματίζουν νευρικά στις ακακίες.
- ✓ Οι νεολαίοι ξέρουν να τακτοποιούν τις υποθέσεις τους, μόνοι τους.
- ✓ Πέρασα μια βόλτα, αλλά φοβήθηκα μήπως μου πει κανείς: «Παπού κά- νεις πιο κει να περάσω;» και έφυγα.
- ✓ «Να 'ταν τα νιάτα δυο φορές, τα γηρατειά καμία», ή μία.
- ✓ Γλέντι στη Ζουρίκα οι μεγάλοι, river (ποταμίσιο) πάρτι οι μικροί. ΟΠΟΙΟΣ ΔΕΝ ΕΡΧΕΤΑΙ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΜΕΡΕΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ, ΧΑΝΕΙ.

ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΣΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ

Του Γ. Κέφαλου

Ήταν μια ιδέα του γράφοντος που την είχε αναφέρει σε αρκετές συνελεύσεις και συνεδριάσεις μέχρι που φέτος πήρε σάρκα και οστά (για να είμαστε ακριβείς... ξύλο και χρώματα).

Στα μονοπάτια γύρω από το χωριό πρέπει να μούνε σήματα ώστε ο επισκέπτης - πεζοπόρος να μπορεί να κάνει το γύρο της περιοχής χωρίς προβλήματα.

Για φέτος σηματοδοτήθηκε το μονοπάτι Τουκίλι-Φάγκο-Βορτόπι σε άνοδο και κάθοδο. Το σήμα είναι κόκκινος κύκλος σε λευκό φόντο (που θα είναι σταθερό φόντο). Το κομμάτι Πούντε αλ Νάσιου-Τζιουγκουλφά-Σάλτσι-Τουκίλι θα γίνει σε δεύτερη φάση με κίτρινο κύκλο όπως το κομμάτι Φάγκο-Τούφα-Παλέσ-Γρεβενέσια με γαλάζιο κύκλο. Τη σηματοδότηση έκαναν ο υπογράφων, ο γραμματέας της Αδελφότητας Γιώργος Δερμάνης και η Νένα Πέτσιου από τον Μ.Α.Σ., όξι βέβαια σαν εκπρόσωποι των φορέων όπου ανήκουν, αλλά απλά σαν χωριανοί. Στην επόμενη εξόρμηση (του χρόνου) ελπίζουμε να είναι περισσότεροι.

Η κ. Πέτσιου θα φιλοτεχνήσει το χάρτη των μονοπατιών μόλις ετοιμαστεί και θα στηθεί στην αρχή των μονοπατιών στο "αυλάκι" προς το Βορτόπι.

Μαζί με κάποια καθιστικά που θα πρέπει να κατασκευασθούν από την Κοινότητα, το Σύλλογο ή την Αδελφότητα, το δάσος οξυάς του Γρεβενιτίου θα γίνει πόλος έλξης των ορεινών πεζοπόρων. Αν μάλιστα υπάρχουν και κρεβάτια διαθέσιμα από τους κατοίκους και το Περίπτερο, το χωριό θα πάρει άλλη ανάπτυξη.

Αν τη θέλουμε, ας φροντίσουμε όλοι όπως και όσο μπορούμε να τονίζουμε τις ομορφιές της περιοχής μας όπου βρισκόμαστε.

Συνολική πρόταση για το δάσος μας: Εκτός από την σηματοδότηση των παραπάνω χρειάζεται μια οργάνωση της περιοχής στη Ζουρίκα με πινακίδες προς δρακόλιμνες Καπετάνου και Μπορτζόι, καθιστικά γύρω από τις λίμνες και σήματα στα μονοπάτια γύρω από το χώρο, και βέβαια πριν απ' όλα ΚΑΔΟΙ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ, μην καταντήσε ο χώρος σαν τα λακκώματα του χωριού.

Είναι πλέον εύκολο να φτάσεις στο Βορτόπι! Τα μέλη του Δ.Σ. της Αδελφότητας Γ. Δερμάνης και Γ. Κέφαλος και η Γραμματέας του Μ.Α.Σ. Νένα Πέτσιου σηματοδοτούν το μονοπάτι

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Στο χωριό μας λέμε πολλές παροιμίες. Πόσες όμως είναι Ηπειρώτικες και πόσες φερμένες απ' αλλού, δεν ξέρω βέβαια, όπως πάλι δεν ξέρω αν για κάθε νόημα έχουμε και την παροιμία του.

Μερικές απ' αυτές:

- ✓ Στερνή μου γνώση να σε είχα πρώτα.
- ✓ Και ο Άγιος φοβέρα θέλει...
- ✓ Ο φίλος σε μια ώρα αξίζει μία ΧΩΡΑ.
- ✓ Το ράσο δεν κάνει τον παπά.
- ✓ Το αίμα νερό δεν γίνεται και αν γίνεται δεν πίνεται.
- ✓ Κάνε με με ΤΥΧΗ και ρίξε με στο λάκκο.
- ✓ Μην κοιτάς τα στραβά μου πόδια, κοίτα την ίσια μου την ΤΥΧΗ.
- ✓ Αν είσαι και παπάς με την αράδα σου θα πας.
- ✓ Η παπάς-παπάς ή ζευγάς-ζευγάς.
- ✓ Δάσκαλε που δίδασκες και νόμο δεν εκράτεις.
- ✓ Στου κρεμασμένου το σπιτί δεν μιλάνε για σκοινί.
- ✓ Άκου πολλά, κράτα λίγα.
- ✓ Η ΣΙΩΠΗ δεν κάνει ποτέ γκάφες.
- ✓ Για να μπορείς να λες λίγα πρέπει νάχεις διαβάσει πολλά.
- ✓ Ενα μήλο την ημέρα, το γιατρό τον κάνει πέρα.
- ✓ Ο φτωχός φίλος γρήγορα λησμονιέται.
- ✓ Φτηνός στ' αλεύρι, ακριβός στα πίτουρα.
- ✓ Το φτηνό το κρέας τα σκυλιά το τρώνε.
- ✓ Ο γέρος κι αν στολίζεται στον ανήφορο γνωρίζεται.

Αλληλογραφία

Από το συγχωριανό μας Θανάση Νούτση πήραμε την ακόλουθη επιστολή την οποία και δημοσιεύουμε αυτούσια. Σχόλια δικά μας θα διαβάσετε στο τέλος.

Αγαπητό "ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ"

Έχεις γίνει ο καθρέπτης, ο πληροφορητής και το οξυγόνο της ζωής όπου κι αν βρισκόμαστε. Σε συγκαίρω και σου εύχομαι να γίνεις αθάνατο.

Με την ευκαιρία αυτή θέλω κι εγώ σαν γνήσιος Γρεβενάτης να σταθώ στο θέμα της Ζωρίκας, που προώθησε ο αγαπητός μου φίλος και συγχωριανός, πολιτικός μηχανικός, Στάθης Παπαβρανούσης και να πω κι εγώ με τη σειρά μου τη γνώμη μου.

Δεν θέλω να επαναλάβω τα υπέρ και τα κατά αυτού του μεγάλου και αποδοτικού έργου, πρώτα για την ανάπτυξη του χωριού μας και δεύτερο για την ανάπτυξη και βελτίωση της Ελληνικής οικονομίας που όλοι μας την έχουμε τόσο μεγάλη ανάγκη.

Όλοι μας ξέρουμε πολύ καλά για ποιο λόγο ξεριζώθηκαν τα πανέμορφα χωριά μας. Για μερικούς όμως που το έχουν άθελά τους ξεχάσει θέλω να τους θυμίσω μερικά πράγματα για να μην ξαναπέσουμε στα ίδια σφάλματα.

Ποιος δεν θυμάται ακόμα τη ζωντάνια που υπήρχε στο πανέμορφο χωριό μας με τα πανέμορφα νιάτα των αγοριών και κοριτσιών που όταν κατέβαιναν απ' τους Σκουκάδες για να πάνε στο σχολείο, στην εκκλησιά, στο πανηγύρι, με τι χαρούμενες φωνές και γέλια έτρεχαν.

Ακόμα ποιος δεν θυμάται με τι χαρά και ζωντάνια έτρεχαν στην ανηφόρα τα νιάτα απ' τον κάτω μαχαλά τον Άγιο Δημήτριο για να μαζευντούνε στο Μεσοχώρι όλοι μαζί, να τραγουδήσουν, να χορέψουν και να παίξουν.

Νομίζω ότι όλοι μας το θυμόμαστε και μάλιστα πολύ καλά.

Αυτή τη μεγάλη χαρά και ζωντάνια, νομίζω δεν την εγκαταλείψαμε μόνοι μας γιατί έτσι το θέλαμε.

Σ' αυτό το τραγικό φαινόμενο, κατά κύριο λόγο έφταιξε και φταίει δυστυχώς ακόμη η ανύπαρκτη πολιτεία.

Φταίνε όλες οι κυβερνήσεις που έχουν περάσει απ' αυτόν τον τόπο μετά την απελευθέρωση απ' τους Γερμανούς κατακτητές και δυστυχώς μέχρι σήμερα ακόμη.

Φταίνε διότι δεν δώσανε προτεραιότητα, όπως γινότανε σε όλη την Ευρώπη, στην επαρχία και στα χωριά μας. Φταίνε διότι συσσωρεύσανε αυτή τη μαύρη βιομηχανία στις μεγάλες πόλεις, όπως είναι η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη. Έτσι συμφέρει στις κυβερνήσεις που έχουν περάσει μέχρι σήμερα απ' αυτόν τον τόπο που λέγεται ΕΛΛΑΔΑ. Κοιτούσαν τα κομματικά τους οφέλη και τα ρουσφέτια τους και δεν κοιτούσαν εμάς τους ΕΛΛΗΝΕΣ και την ΕΛΛΑΔΙΤΣΑ μας. Δεν έχουν κοιτάξει ποτέ μα ποτέ τους το κοινωνικό σύνολο, παρά μόνο πως να καλοπεράσουν μερικές χιλιάδες πλούσιοι και οι υπόλοιποι να φοβήσουν της πείνας.

Οι μεγάλες πόλεις έχουν γίνει ζούγκλα με την κακή της έννοια διότι στη φυσική ζούγκλα ζούνε τα πανέμορφα ζώα της φύσης. Οι μεγάλες πόλεις έχουν πια πεθάνει ή πεθαίνουν καθημερινά.

Το μέλλον ανήκει στην ΕΠΑΡΧΙΑ και στα πανέμορφα χωριά μας. Αρκεί να το καταλάβουμε αυτό, όλοι μαζί πολίτες και πολιτεία και να βοηθήσει ο καθένας μας με όποιο τρόπο μπορεί γι' αυτό το σκοπό. Ο καθένας μας μπορεί να βοηθήσει στην προστασία των δασών από τη φωτιά, από το να καταπατούμε παράνομα εδάφη, από το να πετάμε τα σκουπίδια όπου να είναι και να μολύνουμε έτσι το περιβάλλον, από το να ψαρεύουμε με παράνομα μέσα (εκρηκτικά), από το να κυνηγάμε τα ζώα που βρίσκονται στη φύση υπό προστασία κ.λπ.

Έτσι νομίζω ότι αποφεύγουμε τη μόλυνση και την

καταστροφή του περιβάλλοντος. Και ζωή χωρίς καθαρό περιβάλλον δεν θα υπάρχει.

Το να γίνει ένα έργο στη Ζωρίκα όπου θα ωφελεί το κοινωνικό σύνολο, αυτό εγώ δεν το βλέπω καθόλου καταστροφικό μα αντίθετα είναι ωφέλιμο και θα δώσει ζωντάνια στο χωριό, αρκεί να το καταλάβουμε και να το πάρουμε στα σοβαρά.

Να προτείνουμε εμείς στη ΔΕΗ με τους δικούς μας όρους και να διαπραγματευτούμε εμείς τα πράγματα όπως τα θέλουμε και τα εννοούμε για να πάρει το χωριό σιγά-σιγά τη ζωντάνια που είχε πριν. Διότι το έργο στη Ζωρίκα και όπου αλλού υπάρχουν ωφέλιμοι πόροι, παίρνει αναστολή δηλαδή δεν θα γίνει σήμερα, μα θα γίνει αύριο μεθαύριο διότι δεν θα ληφθεί υπ' όψιν τι συμφέρει ή τι δεν συμφέρει στο Γρεβενίτι, αλλά τι συμφέρει στο κοινωνικό σύνολο γενικά. Γι' αυτό εγώ προτείνω να βγάλουμε μια επιτροπή που να διαπραγματευτεί με τη ΔΕΗ τι θέλουμε, όπως π.χ.

1. Να μας ασφαλιστώσουν μερικούς κεντρικούς δρόμους μέσα στο χωριό και σε μερικά κεντρικά μέρη να γίνουν καλντερίμια.

2. Το προσωπικό που θα χρειαστεί για την κατασκευή του έργου και μετά την ολοκλήρωση να είναι από το χωριό μας και μόνο εάν δεν επαρκεί να πάρουν από άλλα γειτονικά χωριά όπως το Τρίστενο και το Φλαμπουράρι.

3. Η φυσική ροή του νερού προς τα ποτάμια να είναι σε φυσική βάση η ίδια.

4. Οτιδήποτε άλλο καλό μπορεί να σκεφτεί ο καθένας μας να το προτείνει.

Μέσα στα οφέλη που θα έχουμε με την κατασκευή του έργου στη Ζουρίκα, θα είναι και οπωσδήποτε ότι θα έχουμε αποθήκευση νερού για κατάσβεση κάποιων ενδεχόμενων πυρκαγιών που θα προκληθεί άθελά μας.

Ας σκεφτούμε λοιπόν ο καθένας μας πιο λογικά και με γνώμονα το μέλλον των παιδιών μας και των εγγονών μας, το σήμερα και το αύριο του χωριού μας καθώς και το κοινωνικό σύνολο ας πράξει.

Με φιλικούς χαιρετισμούς και με πολύ αγάπη για το χωριό μας

Νούτσης Αθανάσιος

ΣΧΟΛΙΟ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Αγαπητέ Θανάση, σ' ευχαριστούμε για τα τόσο καλά λόγια που εκφράζεις για την εφημερίδα μας. Αυτό είναι ίσως δείγμα της μεγάλης ευαισθησίας σου για ζητήματα που αφορούν το όμορφο πραγματικά χωριό μας. Όμως πιστεύουμε ότι δεν έγιναν κατανοητά πολλά από όσα αναφέρθηκαν στη λαϊκή συνέλευση της 28ης Οκτωβρίου 1995 στο Πετρίδειο όπου συμμετείχες κι εσύ και όσα σχετικά δημοσιεύτηκαν στο "ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ" φύλλο 9, σελ. 8.

Μα η ΔΕΗ δεν δέχεται καμία διαπραγμάτευση και καμία δέσμευση σε ό,τι αφορά τα ανταποδοτικά οφέλη. Αυτό συζητήθηκε εκτενώς και είναι δεδομένο.

Το άλλο σημαντικό είναι ότι, ενώ εκφράζεις την ευαισθησία για ζητήματα περιβάλλοντος και οικολογίας και καλά κάνεις, δεν λαμβάνεις καθόλου υπ' όψιν την τεράστια καταστροφή που θα προκληθεί στη χλωρίδα και την πανίδα του χωριού, της πιο όμορφης ίσως στην περιοχή μας και όχι μόνο. Με την αποστράγγιση όλων των υδάτινων πόρων, όχι μόνο δεν θα περισσεύει νερό για να υπάρξει φυσική ροή, όπως αναφέρεις, προς τα ποτάμια, αφού άλλωστε θα τους δοθεί αντίθετη κατεύθυνση, αλλά ούτε να πιούμε δεν θα έχουμε καλά-καλά.

Πιστεύεις ότι τα μηχανήματα της ΔΕΗ ή των άλλων εργολάβων είναι τόσο στοργικά ώστε να χαϊδέψουν τα πεύκα μας, ρίχνοντάς τους μάλιστα και χιλιάδες τόνους τσιμέντου για να απαλύνουν τον πόνο τους; Ας μην είμαστε αφελείς. Καμία ΔΕΗ ή κανένας ιδιώτης που θα την αγοράσει μελλοντικά δεν θα ενδιαφερθεί για το περιβάλλον ή το χωριό μας. Ξέρεις εσύ, όπως ξέρουμε κι εμείς για τι πράγμα ενδιαφέρονται αυτοί. Το αναφέ-

ρεις έμμεσα πιο πάνω, άλλωστε.

Όσο για την απασχόληση συγχωριανών, σαν ευχή καλή είναι. Διότι σαν πράξη έχουμε και το προηγούμενο παράδειγμα του φράγματος στα πέντε αλώνια. Είναι γνωστό πόσοι χωριανοί δούλεψαν εκεί. Ούτε ένας.

Επειδή ο χώρος είναι στενός ας μην επεκταθούμε περισσότερο.

Με σεβασμό στις απόψεις σου.

Η Συντακτική Επιτροπή

Την τελευταία στιγμή πριν την έκδοση, λάβαμε γράμμα από τον **Χρήστο Τσουκάκη** και το δημοσιεύουμε:

Χρήστος Τσουκάκης
Αναγνώστης - Συνδρομητής
Εφημερίδας "ΤΟ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ"

Προς τη Συντακτική Επιτροπή Εφημερίδας
Αγαπητοί Συμπatriώτες,

Στο με αριθ. 11 φύλλο εφημερίδας "ΤΟ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ" του Ιουλίου 1996, στη δεύτερη σελίδα και στη στήλη "ΜΑΘΑΙΝΩ", θα ήθελα να επιφέρετε στην πρώτη παράγραφο κυρίως, επειδή με αφορά, μια διόρθωση-τροποποίηση.

Στη διασταύρωση του δρόμου "Ζουρίκα-Πέντε Αλώνια" δεν υπήρχε ούτε μια απλή-πρόχειρη πινακίδα ή ένδειξη που να κατατοπίζει τόσο τους εκδρομείς-διερχόμενους (που είναι αρκετοί) για επίσκεψή τους στη "Λίμνη Πηγών Αώου", όσο και εκείνους που ενδιαφέρονται για μετάβαση στο Μέτσοβο.

Έκρινα λοιπόν σκόπιμο και αναγκαίο, ύστερα και από συνενόηση με την Κοινότητά μας, να τοποθετήσω, όχι καλαίσθητη, ωστόσο όμως υποφερτή - προσωρινά - μια πινακίδα με την ένδειξη στο επάνω μέρος "Λίμνη Πηγών Αώου" και στο κάτω "Μέτσοβο", για να δείχνει και τις δύο αναγκαίες κατευθύνσεις. Πλέον αυτού και όλες οι πινακίδες που βρίσκονται περιμετρικά της Λίμνης αναγράφουν "Λίμνη Πηγών Αώου".

Επομένως ο άγνωστος επιστολογράφος - αναγνώστης, που στη στήλη "ΜΑΘΑΙΝΩ" γράφει ότι η πινακίδα, και προφανώς εννοεί αυτήν της Ζουρίκας, έχει την ένδειξη "ΛΙΜΝΗ ΜΕΤΣΟΒΟΥ", ή δεν πρόσεξε την πινακίδα, ή πληροφορήθηκε κακώς.

Όσον αφορά στη δεύτερη παράγραφο της ίδιας στήλης, ότι όλες οι πινακίδες που δείχνουν προς την περιοχή μας είναι συχνά σπασμένες και κακοτοποθετημένες, δεν θα συμφωνήσω απόλυτα, διότι από όσον τουλάχιστο γνωρίζω, αφού κυκλοφορώ συχνά σε όλους τους δρόμους, οι περισσότερες πινακίδες είναι, όχι βέβαια τέλειες, αλλά μπορεί να πει κανείς τέτοιες που να πληρούν τους όρους των συνηθισμένων πινακίδων τόσο από πλευράς κατασκευής-αναγραφής όσον και από πλευράς τοποθέτησης.

Θα ήταν ίσως πιο χρήσιμο, να είχαν εντοπιστεί και συγκεκριμενοποιηθεί οι κακοφτιαγμένες και κακοτοποθετημένες πινακίδες, για τις πιθανές διορθώσεις.

Με την ευκαιρία θα ήθελα να σχολιάσω, καλόπιστα βέβαια, και την τρίτη παράγραφο της στήλης "ΜΑΘΑΙΝΩ", "περί καθόδου Μετσοβιτών κ.λπ." στην Ιερά Μονή Βουτσάς την οποία, λόγω της αοριστίας και γενικολογίας, δεν κατόρθωσα να εννοήσω.

Αν εννοεί την επίσκεψη Μετσοβιτών στην Ι. Μ. Βουτσάς έστω και με το "πρόσχημα" του προσκυνηματος, θα ήταν ευχής έργο, να επισκέπτονται το Μοναστήρι, όχι μόνο Μετσοβίτες, αλλά και από διάφορα μέρη του Νομού Ιωαννίνων, της Ηπείρου και της Ελλάδας γενικότερα.

Νομίζω ότι οι επισκέψεις αυτές, είτε για λόγους θρησκευτικούς, είτε για λόγους τουριστικούς, οφελούν όχι μόνο το Μοναστήρι αλλά και την Κοινότητά μας και την ευρύτερη περιοχή γενικότερα.

Αν με τη λέξη "πρόσχημα" εννοεί κάτι άλλο, θα ήταν προτιμότερο ίσως αυτό να αναφερθεί έστω και περιληπτικά, για να μορφώσει κανείς γνώμη και ανάλογα να πάρει θέση.

Αυτά για την μερική αποκατάσταση της αλήθειας.
Γρεβενίτι 4 Οκτωβρίου 1996

Με τιμή
Χρ. Τσουκάκης

ΤΟ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ

ΣΧΟΛΙΟ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Αγαπητέ Χρήστο Τσουκάκη.

Με χαρά διαβάσαμε το γράμμα σου και αιφνιδιαστήκαμε ευχάριστα, επειδή δεν είμαστε συνηθισμένοι να παίρνουμε συχνά γράμματα με παρατηρήσεις και σχόλια από νέους ανθρώπους που επέλεξαν να ζήσουν στο χωριό και να εργάζονται σ' αυτό.

Με όσα μας γράφεις φαίνεται καθαρά το ενδιαφέρον σου και η ευαισθησία σου για ζητήματα του χωριού μας. Με αυτό άνοιξε κι εσύ ένα δίαυλο για διάλογο μέσα από τις στήλες της εφημερίδας. Μάλιστα με αυτή την ευκαιρία να σου προτείνουμε αυτό να γίνεται συχνά, ενημερώνοντάς μας για όσα καλά ή άσχημα συμβαίνουν στο χωριό και στην περιοχή, ώστε να ενημερώνονται και οι αναγνώστες που δεν έχουν την ευκαιρία να τα ζουν από κοντά. Είσαι νέος, ακμαίος, κινητικός και φυσικά ενδιαφέρεσαι για την προκοπή του χωριού, ό,τι δηλαδή χρειάζεται για μια καλή συνεργασία. Σκέψου το.

Σχολιάζοντας το γράμμα θα παρατηρούσαμε ότι δεν είσαι μόνο "Αναγνώστης-συνδρομητής" της εφημερίδας αλλά και χωριανός και αυτό είναι το πιο σημαντικό.

Για την πινακίδα στην Ζουρίκα να ρωτήσουμε καλοπροαίρετα. Πότε την τοποθέτησες (προς τιμή σου αυτό) πριν από το δημοσίευμα ή μετά; Δεν το διευκρινίζεις και έχει μεγάλη σημασία. Όσο για τις πινακίδες στη λίμνη, μέλος της συντακτικής επιτροπής μας επισκέφτηκε το μέρος και διαπίσωσε ότι όντως γράφουν "λίμνη πηγών Αώου". Σχετική παρατήρηση στο δημοσίευμα του παρόντος φύλλου "Πλίνθοι και κέραμοι, ατάκτως ερριμμένα", σελ. 6 παρ. 8.

Θα συμφωνούσαμε και εμείς να διορθωθούν οι κακοφτιαγμένες και κακοτοποθετημένες πινακίδες που επισημαίνουν στο γράμμα. Άλλωστε αυτό το σκοπό έχουν τα δημοσιεύματα να εντοπίζουν τα κακώς κείμενα, να διορθώνονται και όχι να δυσφημίζουν το χωριό, όπως άλλοι θέλουν να πιστεύουν.

Να είσαι σίγουρος ότι ο συντάκτης του "ΜΑΘΑΙΝΩ" και η συντακτική επιτροπή διακατέχονται από τον ίδιο πόθο, να δουν το χωριό χωρίς προβλήματα και μιζέρια, πορευόμενοι το δρόμο της προκοπής και της ανάπτυξης με ευτυχημένους κατοίκους.

Η εφημερίδα όλων μας που με τόσο κόπο και δυσκολίες εκδίδεται, αυτό το σκοπό έχει. Να συμβάλει με όλες της τις δυνάμεις στο ανέγερμα του χωριού, να γίνει γνωστή η θέση του, οι φυσικές ομορφιές του, η ιστορία του, ο πολιτισμός του, και να πάρει τη θέση που του ανήκει. Τα μηνύματα που φτάνουν από εκατοντάδες Γρεβενάτες και ξένους, αυτό

τα περι... καλόδοξο... τουρισμού κλπ. δεν τα σχολιάζουμε αφού παραπάνω αναφερόμαστε στις καλές προθέσεις του δημοσιεύματος.

Τέλος να σε ευχαριστήσουμε για την οικονομική σου ενίσχυση και να πούμε ότι ο χρόνος και η απόσταση που μας χωρίζουν από το χωριό δεν είναι χωρίς συνέπειες.

Η Συντακτική Επιτροπή

Ένα απέραντο ευχαριστώ σε σας όλους που στηρίζετε οικονομικά την εφημερίδα σας και τώρα έχετε τη χαρά να τη διαβάζετε. Όσο όμως μεγάλη αξία έχουν τα χρήματα που είναι απαραίτητα για την έκδοσή της, άλλο τόσο απαραίτητα είναι τα κείμενά σας, τα γράμματά σας, οι παλιές φωτογραφίες, οι παρατηρήσεις σας. Τότε θα είναι ολοκληρωμένη η συνεργασία μας, και θα επιτελείται σωστά ο προορισμός της.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ στον αγαπητό Στάθη Παπαευσταθίου που χάριν του ενδιαφέροντός του συγκεντρώνονται χρήματα από τους συγχωριανούς και φίλους από τα Γιάννενα και μας αποστέλλονται.

Έλαβον...

Αποτελέσματα βουλευτικών εκλογών της 22ας Σεπτεμβρίου 1996, στο ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ. (Στις παρενθέσεις, βουλευτικές 1993).

ΓΡΑΜΜΕΝΟΙ: 518

ΨΗΦΙΣΑΝΤΕΣ: 368

ΑΚΥΡΑ: 3 (8)

ΛΕΥΚΑ: 5 (4)

ΕΓΚΥΡΑ: 360

ΠΑΣΟΚ: 158 (174)

Ν.Δ.: 157 (175)

ΠΟΛ.ΑΝ.: 6 (19)

Κ.Κ.Ε.: 11 (15)

ΣΥΝ.: 11 (8)

ΔΗ.Κ.ΚΙ.: 11

ΕΝΩΣΗ ΟΙΚΟΛΟΓΩΝ: 2

ΚΥΝΗΓΟΙ: 3

Μ-Α ΚΚΕ: 1

Θερμή παράκληση

τα γράμματα, τα μηνύματα καθώς και τα συμβόλαια να στέλνονται στη...

Χρ. Τσαλίκης

Χρυσοστόμου Σμύρνης 43

111 44, Αθήνα

"ΤΟ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ"

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙΟΥ

Γραφεία: Γερανίου 1, Αθήνα Τ.Κ. 104 31

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ: Χ. Τσαλίκης

Χρυσ. Σμύρνης 43, 111 44 Αθήνα

τηλ. 20.13.108-80 1.787

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Χ. Τσαλίκης, Γ. Δερμάνης, Γ. Κέφαλος, Ι. Σιούλας

Φωτοστοιχειοθεσία -

ΧΑΤΖΗΠΑΝΝΗΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ Τηλ. 21.85.355

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Βλέτσος Δημ.	Θεσ/νίκη	10.000
Θάνος Κων/νος	Γρεβενίτι	5.000
Ρούση Μαρία	"	5.000
Βράστος Γεώργ.	"	10.000
Τριάδης Βασ.	Γερμανία	15.000
Νασιώκας Γεώργ.	"	5.000
Βογάνης Ιωάννης	Γρεβενίτι	5.000
Αϊδίνης Ζήσης	Χαλκίδα	5.000
Τόδουλου Μαρία	Ιωάννινα	5.000
Γούκου Σεβαστή	"	5.000
Παυλίδης Γεώργ.	Γρεβενίτι	1.000
Λιοδάκη Βασίλης	"	2.000
Σαχίνη Φιλοθ.	"	1.000
Μπουλουγούρη Ευανθ.	Ιωάννινα	1.000
Σκαρπίδη Ελένη	"	1.000
Οικονόμου Γεώργ.	Γρεβενίτι	1.000
Γαζέλα Ανδρ.	Αθήνα	5.000
Παπαγιάννης Χριστοδ.	Ιωάννινα	5.000
Πέτσου Μελπομένη	Θεσ/νίκη	5.000
Νασιώκας Χρήστος	Γρεβενίτι	10.000
Μότση Φρειδερίκη	Αθήνα	5.000
Καπετάνος Σωτήρ.	Γρεβενίτι	2.000
Γαβρέας Ιωάννης	"	1.000
Ράπτης Χρήστος	"	1.000
Φώτου Σοφία	"	1.000
Σαχίνη Βούλα	"	3.000
Ράιος Δημ.	Αθήνα	5.000
Φώτος Δημ.	Γρεβενίτι	2.000
Τζουβάρας Ιωάν.	Θεσ/νίκη	5.000
Παπαδημητρίου Ιωάν.	Αθήνα	1.000
Μότση Βασίλ.	Τρίκαλα	5.000
Κόκκας Χρύσανθος	Αυστραλία	8.800
Παϊλα Καλυψώ	Γρεβενίτι	10.000
Διαμάντης Αιμίλιος	"	5.000
Τσουκάκης Χρήστος	Αθήνα	5.000
Βρακότας Κώστας		

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ

Στο Διονύση 3/10
στο Λουκά 18/10
στην Ευλαμπία 10/10
στο Γεράσιμο 20/10
στο Δημήτρη-Δήμητρα 26/10
στον Κοσμά 1/11
στο Δαμιανό 1/11
στο Νεκτάριο 9/11
στο Μηνά 11/11
στο Φίλιππο 14/11
στο Ματθαίο 16/11
στη Μαρία 21/11
στην Αικατερίνη 25/11
στο Στέλιο 26/11
στον Ανδρέα 30/11
στη Βαργάρα 4/12
στο Σάββα 5/12
στο Νίκο 6/12
στην Άννα 9/12
στο Σπύρο 13/12
στο Λευτέρη 15/12
στην Ευγενία 24/12
στο Χρήστο 25/12
στο Μανώλη 26/12
στο Στέφανο 27/12

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

■ Η Χαρίκλεια Δεληγιάννη, που τα τελευταία χρόνια ζούσε στο Δελβινάκι, κοντά στην οικογένεια του γιου της πάτερ Χριστόδουλου Δεληγιάννη, δεν υπάρχει πια ανάμεσά μας. Άφησε την τελευταία της πνοή στις 17/8/96 ύστερα από μακρόχρονη ασθένεια. Στον αγαπημένο μας πάτερ Χριστόδουλο, η εφημερίδα μας, που τόσο αγαπάει και έχει βοηθήσει, εκφράζει τα πιο θερμά συλλυπητήρια.

* Από την Καλυψώ Παϊλα, στο Σίδνεϋ της Αυστραλίας, πήραμε γράμμα στο οποίο μας εκφράζει ευχαριστίες για τα λόγια συμπράστασης και συμπόνοιας που της απευθύναμε μέσα απ' την εφημερίδα μας για την τραγωδία που την πληξε με το θάνατο του συντρόφου της Βαγγέλη Λιόντου.

Να την ευχαριστήσουμε για τα καλά της λόγια καθώς και για τα 50 δολάρια Αυστραλίας που μας έστειλε για πολλοστή φορά, για ενίσχυση της εφημερίδας. Προσωπικά να της ευχηθώ πάλι να είναι καλά οικογενειακά και χαίρετισμούς στον αγαπημένο μου φίλο Τάκη Παϊλα. Καλή αντάμωση.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
Χρ. Τσαλίκης

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Διήμερο Ηπειρώτικο πανηγύρι

Στις 6 και 7 Ιουλίου, Σαββατοκύριακο, το γλεντήσαμε για τα καλά.

Για ένα διήμερο η καρδιά των Ηπειρωτών της αποδημίας χτυπούσε στο Περιστεριώτικο Άλσος.

Μαζευτήκαμε αρκετοί χωριανοί και φίλοι στο Ηπειρώτικο πανηγύρι που η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας εδώ και χρόνια διοργανώνει κάθε καλοκαίρι. Κάθε χρόνο μέσα απ' την ψυχαγωγία προβάλλεται και η πολιτιστική μας κληρονομιά.

Στο χώρο του πανηγυριού λειτουργούσαν εκθέσεις: Βιβλίων, λαογραφικού υλικού, φωτογραφίας, εντύπου.

Σε περίοπτη θέση πρόβαλλαν οι εκδόσεις της εφημερίδας μας "ΤΟ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ".

Είχαμε πάει και τις τοποθετήσαμε απ' το μεσημέρι του Σαββάτου, με τα ίδια μας τα χέρια εκεί που θέλαμε, ΨΗΛΑ!

Γ.Δ.

ΑΥΤΟ ΤΟ ΞΕΡΕΤΕ;

Ότι το Φεβρουάριο του 1996 το σύνολο των απασχολούμενων στη χώρα μας ήταν 2.233.576.

Ότι το σύνολο των ανέργων ήταν 221.192, ήτοι ποσοστό 9,01%.

Αυτά είναι στοιχεία του Ο.Α.Ε.Δ.

Ότι στη χώρα μας έχουν άδεια παραμονής και εργασίας 201.000 μετανάστες.

Ότι στη χώρα μας έχουν έρθει με νόμιμη VISA 150.000 μετανάστες.

Ότι στη χώρα μας - άκουσον άκουσον - έχουν έρθει παράνομα 520.000 άνθρωποι.

Και βέβαια στα νούμερα και των τριών περιπτώσεων, δηλαδή με άδεια - VISA - παράνομα, υπερτερούν οι Βορειοηπειρώτες και οι Αλβανοί, ίσως να φθάνουν και τις 600.000!!!

Πηγή: Από την Εισήγηση του Μιχαήλ Ν. Μαρτσέκη, δικηγόρου, Επιστημονικού συνεργάτη ΕΛ-ΚΕΠΑ, στην Ημερίδα που οργάνωσε η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία για τη στήριξη του Ελληνισμού της Β. Ηπείρου, στις 7-7-96.

Έτσι μας τα είπαν
Έτσι σας τα λέμε...

• «...Το χειμώνα εδώ είναι ερημιά, του Σταυρού ο παπάς όταν ήρθε να κάνει αγιασμό, μόνο ένα σπίτι βρήκε ανοιχτό στο τσέγκι, το δικό μου».

Παραπονεμένα λόγια, πικρά λόγια, δυστυχώς έτσι είναι. Κουράγιο κυρά Μαρίτσα.

• «...Τον βλέπεις τον αδερφό μου στην Αθήνα;» Κούνησα με σημασία το κεφάλι. «Έχει κάμποσα χρόνια να 'ρθει να με δει».

Τα δάκρυα κυλάγανε στα μάγουλά της, ποτέ δε θα στεγνώσουν ίσως όμως στερέψουν.

Κουράγιο κυρά... Τι σημασία έχει το όνομα...

Γ.Δ.

ΔΙΟΡΘΩΣΗ "ΗΜΑΡΤΗΜΕΝΩΝ"

Στο προηγούμενο φύλλο και ΣΤΑ ΓΡΕΒΕΝΤΑΤΙΚΑ, ένα γράμμα σε μια λέξη λάθος άλλαξε το νόημα αυτής.

"Οι φακοί μπαίνανε στην ημερήσια διάταξη" το σωστό είναι "διάταξη". Είναι στην αρχή του κειμένου, πολύ πιο πάνω απ' τη μέση).

Τρίτη και δεκατρείς το γλέντι στη Ζουρίκα

Για του λόγου το αληθές το πλήθος των συγχωριανών και φίλων στη Ζουρίκα, ποζάρει στο φακό
(Φωτό: Γιώργος Κέφαλος)

Η ιδέα που η Δέσποινα Στραπέλη, μέλος του Δ.Σ. της Αδελφότητας έριξε στην Αθήνα, υλοποιήθηκε.

Έτσι, στις 13 Αυγούστου μαζευτήκαμε στου Δασαρχείου τη βρύση στη Ζουρίκα πολλοί συγχωριανοί και φίλοι. Στρώσαμε κοινό τραπέζι, όπου κυριαρχούσαν οι νοστιμότατες Γρεβεντάτικες πίτες.

Εκείνη τη μέρα κυριαρχούσαν στο κέφι οι νύφες και οι γαμπροί, που είναι αναπόσπαστο κομμάτι του χωριού μας.

Στο χορό συμπαρασυρθήκαμε απ' τα τραγούδια του Γιώργου Πλόσκα που τον συνόδευαν στο ακορντεόν ο Δημήτρης Δερμάνης. Κιθαρίνο έπαιξε ο Λάμπρος Μαζανίτης και ντέφι ο πατέρας του ο Γιώργος, οργανωμένα πράγματα δηλαδή.

Φαίνεται να γίνεται θεσμός η προπαραμονή του πανηγυριού μας να ακούει στο όνομα ΖΟΥΡΙΚΑ.

Να είμαστε καλά να το επαναλάβουμε.

ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Δεν ήταν δυνατό η Αδελφότητά μας να λείπει απ' αυτήν την εκδήλωση που η ΠΣΕ οργάνωσε, μέλος της οποίας είμαστε κι εμείς.

Ο κυριακάτικος καυτός ήλιος της 7 του περασμένου Ιουλίου συνταίριαζε με τα καυτά προβλήματα των Βορειοηπειρωτών, που σ' αυτή την ημερίδα αναδείχτηκαν πελώρια.

Έτσι, στην αίθουσα συνεδριάσεων της Ιεράς Μονής Πεντέλης παραβρέθηκαν ο πρόεδρος της Αδελφότητας Χρήστος Τσαλίκης με το Γραμματέα και Β' Αντιπρόεδρο της Ένωσης Ζαγορισιών Γιώργο Δερμάνη.

Παρακολούθησαν με προσοχή τις εργασίες και μετέφεραν τους προβληματισμούς τους για τα άλυτα προβλήματα του εκεί και του εδώ Βορειοηπειρωτικού Ελληνισμού.

Διαπιστώθηκε έλλειμμα της πλήρους εδραίωσης των ανθρώπινων δικαιωμάτων στην Αλβανία (παιδεία-γλώσσα-θρησκεία).

Όμως και η πολυετία στις εργασιακές τους σχέσεις στη χώρα μας τηρεί μία περίεργη στάση.

Ο κ. Μιχαήλ Μαρτσέκης, δικηγόρος, επιστημονικός συνεργάτης του ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ έφερε στο φως κάτι πράγματα που είναι απαράδεκτα.

Για παράδειγμα (είναι χαρακτηριστικό) έχει εκδοθεί η υπ' αριθ. Φ9/9569/5/7/93 απόφαση του Υπουργείου Κοινων. Ασφαλίσεων που αφορά τους Βορειοηπειρώτες που δεν έχουν άδεια παραμονής και εργασίας.

Η υπουργική αυτή απόφαση ενώ υποχρεώνει τους εργοδότες να τους καλύπτουν ασφαλιστικά οι ίδιοι δεν μπορούν να βγάλουν ούτε βιβλιάρια ασθενείας!

Κρίθηκε αναγκαία η επιστροφή στις εστίες τους και η στήριξη στον τόπο τους με μία ανάλογη οικονομική υποδομή και στήριξη.

Καλό σημάδι είναι η κοινή αντίληψη, ότι η ακραία συνθηματολογία και η εκτόξευση απειλών αναπτύσσει τη δυσπιστία.

Στις πρωτοβουλίες που η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος συνεχίσει να παίρνει και κύρια σε κείνο των ίσων δικαιωμάτων στη δουλειά των Βορειοηπειρωτών, θα είμαστε κοντά της.

Το Ειδικό βάρος της ημερίδας αυτής ήταν ανάλογο με τα προβλήματα του Ελληνισμού της Αλβανίας.

Την τίμησαν (ημερίδα) με παρεμβάσεις και τοποθετήσεις πέρα απ' την ΠΣΕ που την οργάνωσε ο κ. Γ. Σέκερης, πρέσβης επί τιμή, η κ. Μαριέττα Γιαννάκου-Κουτσίκου απ' τη Νέα Δημοκρατία, κ. Κώστας Νικολάου απ' την Πολιτική Άνοιξη, ο Πρόεδρος της "ΟΜΟΝΟΙΑΣ" Σ. Κυριαζάκης, Οικονομολόγοι, Πανεπιστημιακοί δάσκαλοι και πολλοί άλλοι.

Γιώργος Δερμάνης

ΒΑΝΔΑΛΙΣΜΟΙ!

Άκουσον, άκουσον! Αναγνώστη μου, αυτά τα δεντράκια της φωτογραφίας μεγάλωσαν λιγάκι γιατί κάποιος τα πότιζε.

Έγινε και μια σωλήνωση και έτσι το έργο αυτών που το φρόντιζαν έγινε ευκολότερο.

Κάποιοι όμως ΒΑΝΔΑΛΟΙ (ναι, βάνδαλοι και ιερόσυλοι) που δεν σέβονται φαίνεται τους προγόνους, έκλειναν το καλοκαίρι τη βάνα τροφοδοσίας και τελικά την ΕΣΠΑΖΑΝ!

Είναι αχαρακτήριστο! Με ποιο σκεπτικό, μωρέ, το κάνατε; Ποια ήταν τα αίτια; Ποιος ο σκοπός; Ο νους μας δεν το χωράει! Αν ήθελαν να ξεραθούν τα δέντρα και να χρεώσουν τη ζημιά σε κάποιους που δεν τους κωνεύουν, διάλεξαν τελείως λανθασμένη μέθοδο.

Το μνημείο των πεσόντων ανήκει ΣΕ ΟΛΟΥΣ, όπως όλα τα μνημεία.

Ένα έχουμε να πούμε: Θα έπρεπε να κρυφτεί ακόμα και από τον καθρέφτη του όποιος το έκανε.

